

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

09.02.2023.

Nr. 12

(prot. Nr.6, 5.p)

Par kopīgu ierobežotu radiofrekvenču joslu izmantošanu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2022.gada 12.augustā saņēma un izvērtēja SIA “BITE Latvija”, reģistrācijas numurs: 40003742426, juridiskā adrese: Uriekstes iela 2A–24, Rīga, LV-1005, un sabiedrības ar ierobežotu atbildību “UNISTARS”, reģistrācijas numurs: 40003482318, juridiskā adrese: Uriekstes iela 2A–24, Rīga, LV-1005 (turpmāk – SIA “UNISTARS”), (turpmāk abi elektronisko sakaru komersanti kopā – Iesniedzēji) pieprasījumu Nr.LV1140-143 par kopīgu ierobežotas radiofrekvenču spektra joslas (turpmāk – ierobežota josla) un ar to saistītās infrastruktūras izmantošanu (turpmāk – Pieprasījums).

Regulatora “Ziņojums par kopīgu ierobežotu radiofrekvenču joslu izmantošanu” (turpmāk – Ziņojums) ir pievienots šā lēmuma pielikumā un ir šā lēmuma neatņemama sastāvdaļa.

Regulators konstatē

1. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likumā (turpmāk – Likums) noteikto kopīga ierobežotas joslas izmantošana nozīmē to, ka ierobežotu joslu vienlaikus izmanto elektronisko sakaru komersanti (turpmāk – komersanti), no kuriem vismaz vienam ir piešķirtas attiecīgās ierobežotās joslas lietošanas tiesības¹.
2. Komersanti, lai kopīgi izmantotu ierobežotas joslas, iesniedz Regulatorā pieprasījumu par ierobežotas joslas lietošanas tiesību kopīgu izmantošanu².
3. SIA “BITE Latvija” Pieprasījumā lūdz atļaut kopīgi izmantot tai piešķirtās šādas ierobežotu joslu lietošanas tiesības 1710–1785 MHz/1805–1880 MHz diapazonā (turpmāk – ierobežota 1,8 GHz josla):
 - 3.1. 1760–1785 MHz;
 - 3.2. 1855–1880 MHz.
4. Pieprasījumā norādītās SIA “BITE Latvija” ierobežotu joslu lietošanas tiesības:
 - 4.1. 1760–1785 MHz:

¹ [Likuma 49.panta pirmā daļa](#)

² [Likuma 49.panta otrā daļa](#)

- 4.1.1. ar Regulatora 2005.gada 29.jūnija lēmuma Nr.151 “Par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību piešķiršanu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “BITE Latvija””³ (turpmāk – Lēmums Nr.151) lemjošās daļas 1.punktu līdz 2020.gada 28.jūnijam ir piešķirtas SIA “BITE Latvija” kā izsoles uzvarētāji;
- 4.1.2. ar Regulatora 2018.gada 9.augusta lēmuma Nr.92 “Par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “BITE Latvija””⁴ (turpmāk – Lēmums Nr.92) lemjošās daļas 3.punktu no 2020.gada 29.jūnija līdz 2030.gada 28.jūnijam ir pagarināts to lietošanas tiesību termiņš komercdarbībai Latvijas Republikā;
- 4.1.3. ar Lēmuma Nr.92 lemjošās daļas 7.3.apakšpunktu SIA “BITE Latvija” noteikti specifiski lietošanas tiesību nosacījumi – katru gadu uz 1.februāri SIA “BITE Latvija” ir jābūt spēkā vismaz 152 valsts akciju sabiedrībā “Elektroniskie sakari” (turpmāk – VAS “Elektroniskie sakari”) saņemtām lietošanas atļaujām atbilstoši Likuma 54.panta pirmajai daļai (turpmāk – Lietošanas atļauja);
- 4.2. 1855–1880 MHz:
 - 4.2.1.ar Lēmuma Nr.151 lemjošās daļas 1.punktu līdz 2020.gada 28.jūnijam ir piešķirtas SIA “BITE Latvija” kā izsoles uzvarētāji;
 - 4.2.2.ar Lēmuma Nr.92 lemjošās daļas 4.punktu no 2020.gada 29.jūnija līdz 2030.gada 28.jūnijam SIA “BITE Latvija” ir pagarināts to lietošanas tiesību termiņš komercdarbībai Latvijas Republikā;
 - 4.2.3.ar Lēmuma Nr.92 lemjošās daļas 7.4.apakšpunktu SIA “BITE Latvija” ir noteikti specifiski lietošanas tiesību nosacījumi – katru gadu uz 1.februāri SIA “BITE Latvija” ir jābūt spēkā vismaz 152 VAS “Elektroniskie sakari” saņemtām Lietošanas atļaujām.
5. SIA “UNISTARS” Pieprasījumā lūdz atļaut kopīgi izmantot tai piešķirtās šādas ierobežotu joslu lietošanas tiesības 3400–3800 MHz diapazonā (turpmāk – ierobežota 3,6 GHz josla):
 - 5.1. 3450–3500 MHz;
 - 5.2. 3600–3650 MHz (Rīgā);
 - 5.3. 3700–3750 MHz (turpmāk šā lēmuma konstatējošās daļas 3.1. un 3.2.apakšpunktā un 5.1.–5.3.apakšpunktā minētās joslas kopā – Joslas).
6. Pieprasījumā norādītās SIA “UNISTARS” ierobežotu joslu lietošanas tiesības:
 - 6.1. saskaņā ar Satiksmes ministrijas 2000.gada 13.septembrī izsniegtās licences Nr.309 pielikuma 6.punktu⁵ ir piešķirtas SIA “UNISTARS”;
 - 6.2. ar Regulatora 2010.gada 8.septembra lēmuma Nr.356 “Par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “UNISTARS””⁶ lemjošās daļas 1.1.–1.6.apakšpunktu un Regulatora 2018.gada 25.oktobra lēmuma Nr.120 “Par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “UNISTARS””⁷ (turpmāk – Lēmums Nr.120)⁸ lemjošās daļas 1.–3.punktu to lietošanas tiesību termiņš komercdarbībai Latvijas Republikā ir pagarināts:
 - 6.2.1. no 2010.gada 15.septembra līdz 2020.gada 14.septembrim;
 - 6.2.2. no 2020.gada 15.septembra līdz 2028.gada 31.decembrim;

³ Pieejams: https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/1514458001.pdf

⁴ Pieejams: https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN092D09082018.pdf

⁵ Skat. arī VAS “Elektroniskie sakari” 2002.gada 3.maija vēstuli Nr.6–10.1–5/928

⁶ Pieejams: https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN356D08092010.pdf

⁷ Pieejams: https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN120D25102018.pdf

⁸ Saskaņā ar Ministru kabineta 2016.gada 27.septembra noteikumu Nr.644 “Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 6.oktobra noteikumos Nr.1151 “Noteikumi par radiofrekvenču spektra joslu sadalījumu radiosakaru veidiem un iedalījumu radiosakaru sistēmām, kā arī par radiofrekvenču spektra joslu izmantošanas vispārīgajiem nosacījumiem (Nacionālais radiofrekvenču plāns)”” 3.punktu radiokanālu lietošanas tiesības aizvietotas ar frekvenču bloku lietošanas tiesībām

- 6.3. ar Regulatora Lēmuma Nr.120 lemjošās daļas 8. un 9.punktu SIA “UNISTARS” noteikti šādi specifiski lietošanas tiesību nosacījumi attiecībā uz ierobežotas 3450–3500 MHz un 3700–3750 MHz joslas lietošanas tiesību izmantošanu:
- 6.3.1. uz 2023.gada 31.decembri ir jābūt spēkā vismaz vienai VAS “Elektroniskie sakari” saņemtai Lietošanas atļaujai katrā republikas pilsētā⁹;
- 6.3.2. laika posmā no 2024.gada 1.janvāra līdz 2028.gada 31.decembrim katru gadu uz 1.februāri ir jābūt spēkā vismaz vienai VAS “Elektroniskie sakari” saņemtai Lietošanas atļaujai katrā republikas pilsētā;
- 6.4. ar Regulatora Lēmuma Nr.120 lemjošās daļas 10.punktu SIA “UNISTARS” noteikti šādi specifiski lietošanas tiesību nosacījumi attiecībā uz ierobežotas joslas 3600–3650 MHz (Rīgā) lietošanas tiesību izmantošanu:
- 6.4.1. uz 2023.gada 31.decembri ir jābūt spēkā vismaz deviņām VAS “Elektroniskie sakari” saņemtām Lietošanas atļaujām;
- 6.4.2. laika posmā no 2024.gada 1.janvāra līdz 2028.gada 31.decembrim katru gadu uz 1.februāri ir jābūt spēkā vismaz deviņām VAS “Elektroniskie sakari” saņemtām Lietošanas atļaujām.
7. Likums noteic, ka komersants pieprasījumam par kopīgu ierobežotas joslas izmantošanu pievieno plānoto ieceri, ieceres pamatojumu un tās nepieciešamības un lietderības pamatojumu, kā arī novērtējumu par ietekmi uz konkurenci¹⁰. Savukārt Regulatoram, pieņemot lēmumu par ierobežotu joslu lietošanas tiesībām un to izmantošanu, atbilstoši kompetencei ir jāvērtē konkurences apstākļi un nosacījumi, lai ar pieņemto lēmumu saglabātu un panāktu efektīvu konkurenci¹¹.
8. Likums paredz, ka Regulators var noteikt komersantam specifiskus lietošanas tiesību nosacījumus¹², kā arī pārskatīt esošos un, ja nepieciešams, atcelt tos vai noteikt jaunus. Regulators uzrauga ierobežotas joslas un ar to saistītās infrastruktūras kopīgu izmantošanu, kā arī specifisko nosacījumu izpildi¹³.
9. Atbilstoši Pieprasījumam Iesniedzēji ir iecerējuši kopīgu Joslu un ar to saistītās infrastruktūras izmantošanu (turpmāk – plānotā sadarbība). Pieprasījumā Iesniedzēji norāda šādu informāciju (sk. arī Ziņojumu) par plānotās sadarbības nepieciešamību:
- 9.1. Iesniedzēji ir uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku Konkurences likuma 1.panta 9.punkta izpratnē (SIA “UNISTARS” kapitāldaļas pieder SIA “BITE Latvija”). Attiecīgi, vērtējot konkurences apstākļus Latvijas mobilo elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū, abi minētie uzņēmumi ir jāvērtē kā viens tirgus dalībnieks, kā arī tie nav uzskatāmi par konkurentiem;
- 9.2. Iesniedzēju mērķis ir kopīgi izmantot visus radio piekļuves tīkla (turpmāk – RAN¹⁴) elementus, tajā skaitā ierobežotas joslas (turpmāk – MOCN¹⁵). SIA “UNISTARS” RAN nodrošinās piekļuvi pakalpojumiem mobilā elektronisko sakaru tīkla (turpmāk – mobilais tīkls) piektās paaudzes (turpmāk – 5G)¹⁶ tehnoloģijā, izmantojot ierobežotu 3,6 GHz joslu, bet SIA “BITE Latvija” RAN tīkls nodrošinās piekļuvi pakalpojumiem mobilā tīkla ceturtās paaudzes (turpmāk – 4G) LTE¹⁷ tehnoloģijā, izmantojot ierobežotu 1,8 GHz joslu;

⁹ [Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma \(spēkā līdz 2020.gada 23.jūnijam\) 1.pielikumu](#)

¹⁰ [Likuma 45.panta piektā daļa](#)

¹¹ [Likuma 45.panta trešā daļa](#)

¹² [Likuma 45.panta ceturtnā daļa un 50.panta pirmā daļa](#)

¹³ [Likuma 9.panta pirmās daļas 12. un 13.punkts](#)

¹⁴ Angļu val. – *Radio Access Network*

¹⁵ Angļu val. – *Multi Operator Core Network*

¹⁶ Mobilā tīkla piektās paaudzes tehnoloģija

¹⁷ Angļu val. – *4G Long Term Evolution*; mobilā elektronisko sakaru tīkla ceturtā paaudze

- 9.3. nepieciešamību kopīgai Joslu izmantošanai Iesniedzēji skaidro ar augstajām barjerām ienākšanai Latvijas mobilo elektronisko sakaru tirgū. Šā iemesla dēļ SIA “UNISTARS” kā jaunpienācējam mobilo elektronisko sakaru tirgū atliek orientēties tikai uz nišas pakalpojumu tirgiem, piedāvājot gan tradicionālos interneta un datu pārraides pakalpojumus (VPN¹⁸, nomātās līnijas u.tml.), gan specializētus 5G risinājumus vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā juridiskām personām. Tomēr pat pie visoptimistiskākajām prognozēm SIA “UNISTARS” potenciālā tirgus daļa ilgtermiņā varētu sasniegt vien dažus tūkstošus galalietotāju pieslēgumu. Tādējādi ir sagaidāma zema ierobežotas 3,6 GHz joslas izmantošanas intensitāte, kas tiešā veidā izraisīs radiofrekvenču spektra izmantošanas neefektivitāti. Savukārt SIA “BITE Latvija” jau šobrīd apkalpo simtiem tūkstošus galalietotāju, kuru skaits turpina palielināties, taču piekļuves 5G tehnoloģijai SIA “BITE Latvija” galalietotājiem nav. Līdz ar to, nodrošinot kopīgu Joslu izmantošanu starp Iesniedzējiem, būtiski paaugstināsies šo Joslu izmantošanas efektivitāte, vienlaikus saglabājot konkurētspējīgu tehnoloģisko līdzsvaru starp visiem trīs lielākajiem mobilā tīkla operatoriem (turpmāk – mobilais operators) Latvijā;
- 9.4. SIA “UNISTARS” rīcībā nav citu mobilajiem sakariem paredzētu ierobežotu joslu lietošanas tiesību, un tas ierobežo SIA “UNISTARS” iespējas pilnvērtīgi sniegt mobilo elektronisko sakaru pakalpojumus, izmantojot 5G tehnoloģiju;
- 9.5. SIA “BITE Latvija” rīcībā esošās ierobežotas 723–733 MHz / 778–788 MHz joslu lietošanas tiesības šīs spektra daļas fizikālo īpatnību dēļ nevar nodrošināt SIA “BITE Latvija” iespējas izveidot 5G tīkla pārklājumu blīvi apdzīvotajās teritorijās, jo šī spektra daļa ir paredzēta tīkla darbībai lielākos attālumos un teritorijās ar nelielu lietotāju blīvumu;
- 9.6. Latvijā katru gadu palielinās datu patēriņš un tiek izstrādāti jauni informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumi, kuru izmantošanai nepieciešami pakalpojumi uz 5G tīkla bāzes. Liedzot kopīgu Joslu izmantošanu un liedzot Joslu pilna potenciāla izmantošanu, galalietotāji un visa sabiedrība neiegūs labumus, kas var rasties efektīvas konkurences rezultātā, turklāt tiks negatīvi ietekmēta Latvijas ekonomikas konkurētspēja nākotnē;
- 9.7. Regulators līdz šim rīkotajās ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesību izsolēs¹⁹ noteica nosacījumus, kas nepieļāva šīs ierobežotās joslas koncentrāciju vienam tirgus dalībniekam (vienai saistīto komersantu grupai). Līdz ar to SIA “BITE Latvija” nebija iespēju iegūt ierobežotas 3,6 GHz joslu lietošanas tiesības, jo tai piederošajam uzņēmumam – SIA “UNISTARS” – jau bija šīs ierobežotas joslas lietošanas tiesības. Izstrādājot izsoles noteikumus, Regulators faktiski paredzēja, ka saistītie uzņēmumi, pat ja tie ir atsevišķi komersanti, konkurences ziņā veido vienotu spēku tirgū, t.i., tie ir vērtējami kā viens tirgus dalībnieks.
10. Pieprasījumā Iesniedzēji sniedz šādu novērtējumu par ietekmi uz konkurenci (sk. arī Ziņojumu), ja Regulators, izvērtējot Pieprasījumu, izdos Iesniedzējiem labvēlīgu administratīvo aktu:
- 10.1. SIA “UNISTARS” sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus salīdzinoši šaurākā pakalpojumu spektrā nekā SIA “BITE Latvija”. Tomēr kopīgas Joslu izmantošanas

¹⁸ Virtuālais privātais tīkls

¹⁹ Regulatora 2017.gada 25.oktobra lēmuma Nr.1/26 “Nolikums radiofrekvenču spektra joslas 3400 MHz – 3450 MHz un 3650 MHz – 3700 MHz lietošanas tiesību piešķiršanai izsoles kārtībā” 11.punkts; pieejams: https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN126D25102017.pdf un Regulatora 2018.gada 5.jūlija lēmuma Nr.83 “Par izsoles izsludināšanu radiofrekvenču spektra joslas 3550 MHz – 3600 MHz lietošanas tiesību piešķiršanai” lemjošās daļas 6. un 7.punkts; pieejams: https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN083D05072018.pdf

rezultātā pastāv potenciāls, ka SIA “UNISTARS” rīcībā esošos resursus var izmantot efektīvāk. Plānotās sadarbības rezultātā tiks palielināts elektronisko sakaru pakalpojumu klāsts, līdz ar to pakalpojumus var piedāvāt lielākam galalietotāju skaitam – gan patērētājiem, gan, jo īpaši, biznesa segmenta klientiem. Kopīga Joslu izmantošana arī ļaus “BITE grupa” uzņēmumiem²⁰ 5G tirgū konkurēt ar lielākiem tirgus dalībniekiem – “Latvijas Mobilais Telefons” SIA, reģistrācijas numurs: 50003050931, juridiskā adrese: Ropažu iela 6, Rīga, LV-1039, un sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Tele2”, reģistrācijas numurs: 40003272854, juridiskā adrese: Dēļu iela 5, Rīga, LV-1004 (turpmāk – SIA “Tele2”). Vienlaikus SIA “UNISTARS” būs iespējams turpināt nišas pakalpojumu sniegšanu biznesa klientiem. Tādējādi kopīga Joslu izmantošana būtiski palielinās Joslu izmantošanas efektivitāti un veicinās Eiropas Parlamenta un Padomes 2018.gada 11.decembra Direktīvas (ES) 2018/1972 par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi²¹ (turpmāk – Kodekss) 3.pantā noteikto mērķu sasniegšanu;

- 10.2. SIA “UNISTARS” pamatdarbība līdz šim ir koncentrējusies vairumtirdzniecības virzienā, un tai nav plašas mazumtirdzniecības klientu bāzes, mārketinga resursu, mazumtirdzniecības salonu tīkla un apkalpojošā personāla. Lai attīstītu visus šos biznesa elementus, “BITE grupa” uzņēmumiem faktiski jādublē mazumtirdzniecības infrastruktūra, veidojot iekšējo konkurenci starp SIA “BITE Latvija” un SIA “UNISTARS”. Tas ir neefektīvi, jo tā vietā, lai ieguldītu inovatīvās tehnoloģijās un pārklājuma paplašināšanā, faktiski būs mākslīgi jāveido ceturtais pilna spektra mobilais operators, kas tāpat nevarēs nodrošināt virkni elektronisko sakaru pakalpojumu;
- 10.3. ņemot vērā, ka SIA “BITE Latvija” nav piešķirtas ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesības, SIA “BITE Latvija” un konkurentu stāvoklis, lai ieviestu 5G tehnoloģiju, nav līdzvērtīgs. Ja arī turpmāk SIA “BITE Latvija” nebūs iespēju izmantot ierobežotas 3,5 GHz joslas lietošanas tiesības, tad, ievērojot apstākli, ka galalietotājiem ir ērtāk visus pakalpojumus saņemt pie viena komersanta, tiks apdraudēta konkurence ne tikai 5G pakalpojumu jomā, bet nākotnē arī visā mobilo elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū kopumā. SIA “BITE Latvija” spēs piedāvāt tikai ierobežotu mobilo sakaru pakalpojumu klāstu atšķirībā no tās lielākajiem konkurentiem. Savukārt SIA “UNISTARS”, darbojoties tikai vienā mobilo elektronisko sakaru radiofrekvenču joslā, nespēs samērīgā periodā izvērst visaptverošu mazumtirdzniecības apkalpošanas infrastruktūru un nodrošināt atbilstošus pārdošanas apjomus;
- 10.4. ja Iesniedzēju plānotā sadarbība tiks aizliegta pat daļēji, pārējiem tirgus dalībniekiem, kuriem ir piešķirtas ierobežotas 3,5 GHz joslas lietošanas tiesības, samazināsies konkurences spiediens, ko varētu izdarīt SIA “BITE Latvija”. Tādējādi Latvijā blīvi apdzīvotās teritorijās pakalpojumus 5G tīklā sniegs tikai divi mobilie operatori. Bez mobilo sakaru pakalpojumiem 5G tīklā, izmantojot ierobežotas 3,5 GHz joslas lietošanas tiesības, SIA “BITE Latvija” produktu portfelis nebūs konkurētspējīgs, un tas var veicināt duopola rašanos Latvijā, kāds tas bija pirms SIA “BITE Latvija” ienākšanas tirgū. Tas var novest pie nekoordinētas cenu politikas bez motivācijas tās samazināt, kā arī samazinātas motivācijas investēt attīstībā, piedāvāt jaunus pakalpojumus un to risinājumus;
- 10.5. ja kopīga Joslu izmantošana netiks atļauta, tiks kavēta elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu attīstība, kā arī ilgtermiņā tiks negatīvi ietekmēta konkurence Latvijas

²⁰ <https://www.bite.lv/lv/jurists-ludza-pateikt/bite-grupas-uznemumi>

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L1972&from=EN>

mobilo elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū. Iesniedzēju plānotās sadarbības ietvaros paredzēti tādi būtiski ieguvumi kā: izmaksu samazināšana, ierobežotu joslu efektīvāka izmantošana, plašāka mobilo sakaru pakalpojumu spektra nodrošināšana galalietotājiem, kā arī ieguvums sabiedrības interesēm.

11. Regulators 2022.gada 30.augustā rīkoja sanāksmi, kuras laikā Iesniedzēji sniedza atbildes uz Regulatoru interesējošiem jautājumiem, kā arī šīs lietas vispusīgai izvērtēšanai Regulators ir nosūtījis vairākus informācijas pieprasījumus un saņēmis uz tiem atbildes:
 - 11.1. Iesniedzēju 2022.gada 16.septembra vēstuli Nr.LV1140-162 par informācijas sniegšanu, kurā Iesniedzēji sniedz atbildes uz Regulatora informācijas pieprasījumu (2022.gada 5.septembra Regulatora vēstule Nr.2-2.34/2520 par informācijas sniegšanu);
 - 11.2. Iesniedzēju 2022.gada 26.oktobra vēstuli Nr.6192/IP par informācijas sniegšanu, kurā Iesniedzēji sniedz atbildes uz Regulatora informācijas pieprasījumu (Regulatora 2022.gada 21.oktobra vēstule Nr.3-2.36/3082 par informācijas sniegšanu);
 - 11.3. “Latvijas Mobilais Telefons” SIA 2022.gada 19.septembra vēstuli Nr.5971/IP, kurā “Latvijas Mobilais Telefons” SIA sniedz atbildes uz Regulatora informācijas pieprasījumu (2022.gada 2.septembra Regulatora vēstule Nr.2-2.34/2526 par informācijas sniegšanu);
 - 11.4. SIA “Tele2” 2022.gada 16.septembra vēstuli Nr.2-1.1/88, kurā SIA “Tele2” sniedz atbildes uz Regulatora informācijas pieprasījumu (2022.gada 2.septembra Regulatora vēstule Nr.2-2.34/2524 par informācijas sniegšanu);
 - 11.5. VAS “Elektroniskie sakari” 2022.gada 2.septembra vēstuli Nr.2.1-1.1/642, kurā VAS “Elektroniskie sakari” sniedz atbildes uz Regulatora informācijas pieprasījumu (2022.gada 24.augusta Regulatora vēstule Nr.3-2.36/2400 par komersantiem piešķirto radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību izmantošanu);
 - 11.6. Satiksmes ministrijas 2022.gada 27.oktobra vēstuli Nr.10-03/3150, kurā Satiksmes ministrija sniedz atbildes uz Regulatora informācijas pieprasījumu (2022.gada 29.septembra Regulatora vēstule Nr.3-2.36/2831 par SIA “UNISTARS” un “Latvijas Mobilais Telefons” SIA veiktajiem maksājumiem par ierobežotajām joslām).
12. Regulatora pieeja plānotās sadarbības vērtēšanā detalizēti ir aprakstīta Ziņojuma 4.6.nodaļā.
13. Regulators Ziņojumā veic pretfaktisko analīzi saskaņā ar Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes 2019.gada 3.jūnija kopējo nostāju BoR (19) 110 par mobilā tīkla kopīgu izmantošanu²², kas paredz Regulatoram veikt ietekmes uz efektīvu konkurenci mobilo elektronisko sakaru tirgū, labākas savienojamības un ierobežotu joslu efektīvas izmantošanas novērtējumu un situācijas analīzi, ja plānotā sadarbība tiek īstenota, un situācijas analīzi, ja plānotā sadarbība netiek īstenota, lai noteiktu pieaugošo pozitīvo ietekmi, kuru nevar sasniegt bez kopīgas ierobežotas joslas un ar to saistītās infrastruktūras izmantošanas (sk. Ziņojuma 5.2. un 6.3.nodaļu).
14. Regulators Ziņojumā veic pretfaktisko analīzi atsevišķi kopīgai ierobežotas 3,6 GHz joslas izmantošanai un atsevišķi kopīgai ierobežotas 1,8 GHz joslas izmantošanai, ņemot vērā, ka plānotās sadarbības ietvaros atšķiras ierobežotas 3,6 GHz joslas un ierobežotas 1,8 GHz joslas kopīgas izmantošanas iemesli un apstākļi, kā arī ietekme uz mobilo elektronisko sakaru tirgu (sk. Ziņojuma 4.5.nodaļu).

²² Pieejams:https://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/regulatory_best_practices/common_approaches_positions/8605-berec-common-position-on-infrastructure-sharing

15. Regulators, veicot pretfaktisko analīzi, ņem vērā Regulatora 2022.gada 4.augusta lēmumā Nr.1/8 “Ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesību noteikumi” noteikto, kas paredz Regulatoram izskatīt Pieprasījumu, ievērojot Likumā noteiktos apstākļus, tajā skaitā šādus nosacījumus:
 - 15.1. ierobežotu joslu samērīgs sadalījums;
 - 15.2. ierobežotu joslu efektīva izmantošana;
 - 15.3. ietekme uz elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitāti;
 - 15.4. labums sabiedrības interesēm un ieguvums patērētājiem;
 - 15.5. ietekme uz vidi.
16. Regulators Ziņojumā veic pretfaktisko analīzi un vērtē plānotās sadarbības ietekmi uz mobilo elektronisko sakaru tirgu, tai skaitā:
 - 16.1. vai plānotā sadarbība veicinās mobilo elektronisko sakaru pakalpojumu attīstību, kā arī ekonomisko attīstību, radot labumu galalietotājiem ilgtermiņā;
 - 16.2. vai plānotā sadarbība nedod iespēju likvidēt konkurenci lielā mobilo elektronisko sakaru tirgus daļā.
17. Regulators, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu, ar 2022.gada 12.septembra vēstuli Nr.1-2.36/2611 par administratīvā akta izdošanas termiņa pagarināšanu ir pagarinājis Pieprasījuma izskatīšanas termiņu līdz 2022.gada 12.decembrim. Savukārt ar 2022.gada 8.decembra vēstuli Nr.1-2.36/3678 un 2022.gada 23.decembra vēstuli Nr.1-2.36/3873 administratīvā akta izdošanas termiņš pagarināts secīgi līdz 2022.gada 27.decembrim un 2023.gada 24.februārim.
18. Likums paredz, ka Regulators veic publisko konsultāciju ar ieinteresētajām personām, ja tiek plānots mainīt noteiktos ierobežotas joslas lietošanas tiesību specifiskos nosacījumus vai pieņemt lēmumus, kas var būtiski ietekmēt piešķirto ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesību izmantošanu²³. Tāpat Regulators ir tiesīgs veikt publisko konsultāciju, ja tam ir nepieciešams uzzināt ieinteresēto personu viedokli par plānotajiem pasākumiem.
19. Regulators 2022.gada 16.decembrī savā tīmekļvietnē publicēja konsultāciju dokumentu par sagatavoto lēmuma projektu par kopīgu ierobežotu joslu izmantošanu un tā pielikumu (turpmāk – Konsultāciju dokuments).
20. Publiskās konsultācijas laikā Regulators saņēma viedokļus un komentārus no “Latvijas Mobilais Telefons” SIA, SIA “Tele2”, Latvijas Telekomunikācijas asociācijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas.
21. “Latvijas Mobilais Telefons” SIA publiskās konsultācijas laikā sniedza šādus komentārus un viedokļus²⁴:
 - 21.1. normatīvais regulējums noteic, ka radiofrekvenču spektru var piešķirt vienīgi vienlīdzīgās un atklātās atlases (konkursa vai izsoles) procedūrās. To apstiprina arī Kodeksa 122.apsvērumā ietvertais princips “izmanto vai zaudē”. Tādējādi visiem komersantiem ir bijis pienākums izmantot tiem piešķirto radiofrekvenču spektru maksimāli lietderīgi un efektīvi. Gadījumā, ja komersants kādu iemeslu dēļ nespēj efektīvi izmantot tam piešķirto radiofrekvenču spektru, ierasta prakse ir atteikties no piešķirtajām radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām, pirms Regulators šīs lietošanas tiesības anulē neefektīvas izmantošanas dēļ. Pieprasījumā arī ir norādīts, ka, nerealizējot plānoto sadarbību, SIA “UNISTARS” nebūs spējīga piesaistīt galalietotājus, līdz ar to ierobežota 3,6 GHz josla tiks izmantota neefektīvi. Iepretim

²³ [Likuma 11.panta pirmās daļas 11.punkts](#)

²⁴ “Latvijas Mobilais Telefons” SIA 2023.gada 16.janvāra vēstule Nr.48/JN; pieejama: <https://www.sprk.gov.lv/content/publiskas-konsultacijas>

tam Regulators jau vairākkārt ir konstatējis, ka ierobežota 3,6 GHz josla tiek lietota neefektīvi un neracionāli²⁵;

- 21.2. Likuma 48.panta septītā daļa garantē SIA “UNISTARS” kā komersantam, kurš ir ieguvis ierobežotas joslas lietošanas tiesības, par tām nemaksājot, tiesības netraucēti izmantot piešķirtās ierobežotas joslas lietošanas tiesības savā komercdarbībā, savu pakalpojumu sniegšanai. Taču SIA “UNISTARS” nav tiesīga minētās lietošanas tiesības tieši vai netieši nodot citam komersantam, tajā skaitā SIA “BITE Latvija”, vai sniegt pakalpojumus SIA “BITE Latvija” galalietotājiem²⁶. Arī Regulators tā 2021.gada 30.marta lēmumā Nr.19 “Par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību tālāk nodošanu”²⁷ konstatēja, ka vēsturiski radiofrekvenču spektra piešķiršana izsoles kārtībā izvēlēta, “lai novērstu to, ka konkursa uzvarētājs pats nepilda saistības, bet pārdod (nodot) ierobežoto joslu lietošanas tiesības, tādējādi gūstot peļņu un “iedzīvojoties” uz ierobežota valsts resursa”. Tādējādi mērķis bija novērst “iedzīvošanos” uz ierobežota valsts resursa rēķina. Regulators arī konstatēja, ka SIA “UNISTARS” nav veikusi maksājumus par ierobežoto 3,6 GHz joslas iegūšanu, tādēļ minētā spektra (tieša vai netieša nodošana) citam komersantam nav likumīga. Līdz ar to “Latvijas Mobilais Telefons” SIA ir secinājusi, ka SIA “UNISTARS” iegādes darījums jau sākotnēji ir balstījies uz nodomu pārkāpt normatīvo regulējumu un Pieprasījums ir kārtējais “BITE grupa” mēģinājums, nemaksājot valstij par radiofrekvenču spektra iegūšanu, iegūt piekļuvi radiofrekvenču spektra resursiem. Turklāt Likums un Kodekss neparedz iespēju selektīvi vienam komersantam vai komersantu grupai grozīt radiofrekvences spektra piešķiruma noteikumus – šāda rīcība pēc noklusējuma ir uzskatāma par tādu, kas negatīvi ietekmē konkurenci kopumā un ir pretrunā ar tiesību aktos nostiprināto “izmanto vai zaudē” principu;
- 21.3. Iesniedzēji ir uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku Konkurences likuma 1.panta 9.punkta izpratnē. Attiecīgi, vērtējot konkurences apstākļus Latvijas mobilo elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū, Iesniedzēji ir jāvērtē kā viens tirgus dalībnieks, kā arī tie nav uzskatāmi par konkurentiem. Tādējādi Pieprasījumā ietvertās ierobežotas joslas lietošanas tiesības gan pirms, gan arī pēc plānotās sadarbības realizēšanas pilnā apjomā jau atrodas “BITE grupa” rīcībā. Savukārt Regulatoram, izskatot Pieprasījumu, ir jārikojas kā *ex-ante* konkurences tiesību tirgus uzraudzības iestādei, vērtējot konkurences spēku dinamiku attiecīgajā tirgū pēc Pieprasījuma izskatīšanas. Atbilstoši nostiprinātai tiesu praksei darījumi starp komersantiem viena koncerna ietvaros neietekmē konkurenci tirgū, bet tiek uzskatīti par uzdevumu vai pienākumu sadali viena tirgus dalībnieka ietvaros. Atkarīgajai sabiedrībai (šajā gadījumā SIA “UNISTARS”) nav ekonomiskās brīvības, lai veiktu neatkarīgu saimniecisku darbību, tā var rīkoties tikai un vienīgi mātessabiedrības ekonomiskajā interesēs. Arī faktiskā situācija to apstiprina – atbilstoši Latvijas Republikas Uzņēmuma reģistrā pieejamajai informācijai SIA “UNISTARS” pēdējos trīs gadus nodarbina tikai divus nodarbinātos. Tas nav pietiekami, lai nodrošinātu atsevišķu elektronisko sakaru tīklu, un liecina, ka SIA “UNISTARS” izpilda tikai noteiktus “BITE grupa” uzdevumus, nevis veic neatkarīgu komercdarbību. “Latvijas Mobilais Telefons” SIA secina, ka ierosinātajai aktīvu pārdalei vienas ekonomiskās grupas interesēs no konkurences tiesību viedokļa nav

²⁵ Skatīt, piemēram, Regulatora 2015.gada 24.septembra konsultāciju dokumentā par radiofrekvenču spektra joslas 3410 MHz – 3800 MHz lietošanas tiesībām

²⁶ [Likuma 48.panta septītā daļa](#) un [Likuma \(redakcijā līdz 2022.gada 28.jūlijam\) 47.panta 3.1.daļa](#)

²⁷ Pieejams:

https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN019D30032021_visparpieejama%20info.pdf

- ietekmes uz konkurenci, jo gan pirms, gan arī pēc attiecīgā darījuma attiecīgā darījuma dalībnieki rīkojas vienās ekonomiskās interesēs – gan attiecībā uz tīkla izvēršanas stratēģiju, gan nepieciešamajām investīcijām, gan pakalpojumu attīstību un inovācijām u.c. Tādēļ arī konkurences uzraudzības iestāde neskata un nevērtē viena tirgus dalībnieka ietvaros veiktos darījumus vai aktīvu pārdales;
- 21.4. par nepamatotiem uzskatāmi gan šajā lēmumā, gan Ziņojumā norādītie pieņēmumi, ka SIA “BITE Latvija” nav piekļuves ierobežotai 3,6 GHz joslai. “BITE grupa” kā vienam tirgus dalībniekam kopš 2017.gada, kad SIA “BITE Latvija” iegādājās SIA “UNISTARS”, ir pieeja ierobežotai 3,6 GHz joslai ar tiem nosacījumiem, kādi bija spēkā SIA “UNISTARS” iegādāšanās brīdī, un tie nav mainījušies;
- 21.5. no Kodeksa 124.apsvēruma izriet, ka par tīkla infrastruktūras kopīgu izmantošanu var runāt atbilstoši konkurences tiesību principiem, tas ir, vērtējot sadarbību starp diviem vai vairākiem neatkarīgiem tirgus dalībniekiem. Tā kā SIA “UNISTARS” un SIA “BITE Latvija” ir viens tirgus dalībnieks, kopīgas izmantošanas pieteikums nav uzskatāms par pieteikumu Likuma 49.panta izpratnē – nedz no tiesiskā, nedz no ekonomiskā viedokļa nav iespējams kopīgi izmantot jebkādu aktīvu pašam ar sevi;
- 21.6. Iesniedzēju sniegtā informācija Regulatoram liecina, ka Iesniedzēji standarta mobilā sakaru tīkla tehnisko funkcionalitāti, kas dod iespēju apkalpot dažāda veida, arī privāto tīklu, klientus, ir uzdevuši par “MOCN tīkla konfigurāciju”, kas neatbilst patiesībai. To apliecina Ziņojumā atspoguļotā informācija 2.3. un 6.3.punktā;
- 21.7. Lēmuma lemjošās daļas 3. un 4.punkts dod tiesības Iesniedzējiem veikt kopīgu ierobežotas 3,6 GHz joslas izmantošanu komercdarbības nodrošināšanai Latvijas Republikas teritorijā. Šāds priekšlikums kavē konkurenci un ir prettiesisks vairāku iemeslu dēļ:
- 21.7.1. Lēmums paredz, ka valsts pārziņā esošs aktīvs (ierobežotas joslas lietošanas tiesības), kas sākotnēji bez maksas tika piešķirts SIA “UNISTARS”, ar lēmumu tiek bez atlīdzības piešķirts SIA “BITE Latvija” komercdarbības veikšanai. Šāda veida rīcība, selektīvi, bez atlīdzības piešķirot valsts pārziņā esošu resursu vienam tirgus dalībniekam, nevis visai nozarei, atbilst Komercdarbības atbalsta kontroles likumā noteiktajām aizliegtā komercdarbības atbalsta pazīmēm. Jebkurā gadījumā šāda valsts atbalsta piešķiršana var notikt tikai normatīviem aktiem atbilstošā Finanšu ministrijas procesā;
- 21.7.2. līdzšinējos ierobežotās 3,6 GHz joslas izsoļu nosacījumos Regulators konsekventi iekļāva noteikumus, kas liedza izsoles uzvarētājam iegūt vairāk nekā 100 MHz ierobežotā 3,6 GHz joslā. Turpretī lēmumā Regulators nav noteicis jebkādas radiofrekvenču apjoma limitus. Tādējādi komersanti, kuri ir piedalījušies izsolēs, tiek nostādīti tiesiski un ekonomiski neizdevīgākā pozīcijā nekā komersantu grupa, kura minētās radiofrekvences ir ieguvusi bez maksas, turklāt neefektīvi tās izmanto;
- 21.8. dokumentācijas tekstā nav pamatoti nošķirt SIA “UNISTARS” saistības no BITE grupas saistībām, tas ir, visi aktīvi, kas pieder SIA “UNISTARS”, ir BITE grupas ekonomiskie aktīvi. No konkurences tiesību viedokļa nav pamatoti visā lēmuma un Ziņojuma tekstā SIA “UNISTARS” rīcību, saistības uzrādīt par neatkarīga komersanta saistībām, jo minētais komersants kopš 2017.gada ir SIA “BITE Latvija” meitassabiedrība. Līdz ar to “Latvijas Mobilais Telefons” SIA lūdz attiecīgi precizēt lēmuma secinājuma daļas 8.–12. un 16.–19.punktu;
- 21.9. konceptuāli nepareizs ir lēmumā un Ziņojumā ietvertais uzstādījums, ka “BITE grupa” turpmākās darbības priekšnoteikums elektronisko sakaru nozarē ir ierobežotas 3,6 GHz joslas saņemšana bez izsoles. Pēc “Latvijas Mobilais Telefons”

SIA rīcībā esošās informācijas, tas būs vienīgais gadījums Eiropas Savienībā, kad nacionālā regulējošā iestāde selektīvi – viena tirgus dalībnieka interesēs – atsakās ierobežotu 3,6 GHz joslu piešķirt izsoles kārtībā. Šāda pieceja diskriminē komersantus, kuri bija spiesti līdzvērtīgu resursu iegādāties izsoles kārtībā, tādēļ ir prettiesiska;

21.10. nevar piekrist pēc būtības lēmumu caurvijošam pieņemumam par “BITE grupa” eksistenciālu nespēju iegūt radiofrekvenču spektru atklātā izsolē:

21.10.1. “BITE grupa” var atteikties no SIA “UNISTARS” piešķirtās ierobežotās 3,6 GHz joslas un ierosināt Regulatoru piešķirt tās lietošanas tiesības izsoles ceļā;

21.10.2. atkarībā no šādas izsoles nosacījumiem un tās rezultātiem “BITE grupa” turklāt var ierosināt izsoli uz jau ilgstoši neizmantotu 50 MHz bloku ierobežotā 3,6 GHz joslā;

Līdz ar to vairāki lēmumā izdarītie pretfaktiskie secinājumi par “BITE grupa” lūguma neapmierināšanas negatīvajām sekām ir nepareizi. Acīmredzami pastāv citi scenāriji, kā “BITE grupa” var iegūt konkurētspējai nepieciešamo ierobežoto 3,6 GHz joslu atklātās izsolēs;

21.11. ne Ziņojumā, ne lēmumā nav veikta radiofrekvenču spektra iegādes tirgus analīze. Nav arī sniegts vērtējums, kāda ir ierobežotas 3,6 GHz joslas vērtība, kuru plānots bez izsoles piešķirt SIA “BITE Latvija” rīcībā. Nav arī veikta analīze, kā šāda rīcība ietekmēs turpmāko radiofrekvenču spektra iegādes tirgus attīstību un attiecīgi konkurenci šajā tirgū;

21.12. atbilstoši lēmumā un Ziņojumā iekļautajai informācijai SIA “BITE Latvija” plāno kopīgi izmantot ierobežotas joslas, lai nodrošinātu 5G elektronisko sakaru tīkla izvēršanu ierobežotā 3,6 GHz joslā, nenosakot nekādus specifiskos lietošanas tiesību nosacījumus tieši šim komersantam. Tas rada diskriminējošu situāciju, ka diviem no tirgū strādājošajiem operatoriem – “Latvijas Mobilais Telefons” SIA un SIA “Tele2”, kuri iegādājās radiofrekvenču spektru izsolē, – tiek piemēroti specifiskie lietošanas tiesību nosacījumi, savukārt SIA “BITE Latvija” šādi nosacījumi netiek izvirzīti. Tas nerada vienotu pieceju radiofrekvenču spektra politikas realizācijai.

22. SIA “Tele2” publiskās konsultācijas laikā sniedza šādus komentārus un viedokļus²⁸:

22.1. Pieprasījums, ņemot vērā Iesniedzēju savstarpējās kontroles struktūru, nebūtu skatāms tāda procesa ietvaros, kura mērķis ir regulēt divu vai vairāku patstāvīgu tirgus dalībnieku sadarbību atbilstoši Likuma 45.panta un 49.panta noteikumiem. Šo argumentu pastiprina arī Kodeksa 45.pants;

22.2. organizējot ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesību izsoles, Regulators jau pozicionēja, ka Iesniedzēji ir viens tirgus dalībnieks, jo SIA “BITE Latvija” nebija tiesību piedalīties izsolē, ievērojot, ka ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesības ir piešķirtas SIA “UNISTARS”;

22.3. jautājumu par ietekmi uz konkurenci bija nepieciešams izskatīt vēl, vērtējot Iesniedzēju apvienošanās procesu. Organizējot ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesību izsoles, bija nepieciešams nodrošināt, lai neveidojas situācija, kur Iesniedzēju konkurentiem nav iespējams iegūt proporcionāli līdzvērtīgu šā radiofrekvenču spektra daļu. Tādējādi Regulatoram ir pienākums vērtēt Iesniedzējiem piešķirto lietošanas tiesību apjomu kā prettiesiski neproporcionālu

²⁸ SIA “Tele2” 2023.gada 16.janvāra vēstule Nr.2-1.1/6; pieejama: <https://www.sprk.gov.lv/content/publiskas-konsultacijas>.

- salīdzinājumā ar pārējiem tirgus dalībniekiem piešķirto lietošanas tiesību apjomu ierobežotā 3,6 GHz joslā, kas ir potenciāli konkurenci kropļojošs faktors nākotnē.
23. Latvijas Telekomunikācijas asociācija publiskās konsultācijas laikā sniedza viedokli²⁹, ka konceptuāli piekrīt lēmumā izdarītajiem secinājumiem. Tā arī norādīja, ka plānotā sadarbība veicinās elektronisko sakaru pakalpojumu klāsta paplašināšanos un pieejamību klientiem un ir svarīga gan galalietotājiem, gan sabiedrībai, kā arī tā veicinās konkurenci un pozitīvi ietekmēs elektronisko sakaru nozares attīstību Latvijā kopumā.
 24. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija publiskās konsultācijas laikā sniedza viedokli³⁰, ka ar plānoto sadarbību tiktu sekmēta ierobežotu radiofrekvenču joslu efektīvāka izmantošana un veicināta tālāka valsts digitalizācijas jautājumu risināšanas attīstīšana. Minēto viedokli Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija pamato ar faktu, ka ik gadu Latvijā palielinās datu patēriņš, kā arī tiek izstrādāti jauni informācijas un komunikācijas tehnoloģijas risinājumi, kuru izmantošanai nepieciešami pakalpojumi, proti, galalietotājiem un sabiedrībai kopumā jāiegūst katra iedzīvotāja vajadzībām atbilstoša un katra iespējamā piemērota piekļuve operatoru sniegtajiem pakalpojumiem.
 25. Saskaņā ar Likumā noteikto VAS “Elektroniskie sakari” sniedz Regulatoram atzinumu par ierobežoto joslu pieejamību un izmantošanas nosacījumiem, kā arī par ietekmi uz radiofrekvenču spektra izmantošanu kopīgai ierobežotas joslas izmantošanai³¹.
 26. VAS “Elektroniskie sakari” ir sniegusi atzinumu³², ar kuru:
 - 26.1. iebilst pret lēmuma lemjošās daļas 2. un 4.punktā norādīto un lūdz abos punktos svītrot vārdus “kas attiecas uz ekspluatācijā esošām bāzes stacijām”. Ziņojuma 34.lappusē norādīts, ka operatori vēl pirms bāzes stacijas uzstādīšanas pieprasa VAS “Elektroniskie sakari” Lietošanas atļaujas, kas nozīmē, ka to skaits nenorāda, cik bāzes staciju patiesībā ir ekspluatācijā. Līdz ar to ir saglabājami pašlaik noteiktie specifiskie lietošanas tiesību nosacījumi. Turklāt atbilstoši Likuma 6.panta pirmās daļas 13.punktā un 54.pantā noteiktajiem deleģējumiem VAS “Elektroniskie sakari” var sniegt informāciju par komersanta pieprasītajām un izsniegtajām Lietošanas atļaujām;
 - 26.2. neiebilst par lēmumā minēto ierobežotu joslu kopīgu izmantošanu no elektromagnētiskās saderības viedokļa.
 27. Pēc VAS “Elektroniskie sakari” atzinuma izvērtēšanas Regulators VAS “Elektroniskie sakari” nosūtīja vēstuli³³, aicinot sniegt viedokli par Regulatora izstrādāto šā lēmuma lemjošās daļas 2. un 4.punkta redakciju, kas noteic Iesniedzējiem specifiskos lietošanas tiesību nosacījumus. VAS “Elektroniskie sakari” 2023.gada 30.janvārī Regulatoram sniedza atbildi³⁴, ka piekrīt Regulatora piedāvātajai redakcijai šā lēmuma lemjošās daļas 2. un 4.punktam.
 28. Saskaņā ar Likumu Regulators, ja nepieciešams, konsultējas ar Konkurences padomi³⁵.
 29. Konkurences padome, sniedzot atzinumu³⁶, ir secinājusi, ka, ņemot vērā plānotās sadarbības specifiku, proti, ka Joslu kopīga izmantošana notiek viena tirgus dalībnieka ietvaros, lēmumā ir saskatāmi konkurences novērtējuma elementi (nozares apskats, kā arī

²⁹ Latvijas Telekomunikāciju asociācijas 2023.gada 13.janvāra vēstule Nr.D-759; pieejama: <https://www.sprk.gov.lv/content/publiskas-konsultacijas>

³⁰ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2023.gada 16.janvāra vēstule Nr.1-14/254; pieejama: <https://www.sprk.gov.lv/content/publiskas-konsultacijas>

³¹ [Likuma 6.panta pirmās daļas 4.punkts](#)

³² VAS “Elektroniskie sakari” 2022.gada 23.decembra vēstule Nr.2.1-1.1/901; pieejama: <https://www.sprk.gov.lv/content/publiskas-konsultacijas>

³³ Regulatora 2023.gada 26.janvāra vēstule Nr.2-2.36/253

³⁴ VAS “Elektroniskie sakari” 2023.gada 30.janvāra vēstule Nr.4.4-2/72

³⁵ [Likuma 45.panta trešā daļa](#)

³⁶ Konkurences padomes 2023.gada 18.janvāra vēstule Nr.1.7-4/9

- potenciālie riski un ieguvumi, kas var rasties, gan realizējot sadarbību, gan nerealizējot to). Šos elementus Konkurences padome vērtētu arī vienošanās (sadarbība starp diviem neatkarīgiem tirgus dalībniekiem) gadījumā, un tie varētu būt pietiekami, lai izdarītu pamatotus un objektīvus secinājumus par sadarbības ietekmi uz konkurenci.
30. Iepazīstoties ar publiskajā konsultācijā sniegtajiem iebildumiem par plānoto sadarbību, Iesniedzēji 2023.gada 24.janvārī sanāksmē ar Regulatoru sniedza savus pretargumentus, kā arī no Iesniedzējiem 2023.gada 25.janvārī minētie pretargumenti ir saņemti rakstveidā. Iesniedzēji vērš uzmanību uz tālāk minēto:
- 30.1. Iesniedzēji norāda, ka “Latvijas Mobilais telefons” SIA pretrunīgi atsaucas uz citu Likumā paredzētu procedūru – ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesību nodošanu, uz ko Iesniedzēju Pieprasījums neattiecas;
- 30.2. Pieprasījumam nav piemērojams Kodeksa 122.apsvērumā norādītais “izmanto vai zaudē” princips, jo tas attiecas uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām pievienoto nosacījumu izpildi. Nav strīda vai šaubu, ka Iesniedzēji līdz šim ir izpildījuši visus Regulatora uzliktos nosacījumus;
- 30.3. SIA “UNISTARS” iegāde notika saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Ne Regulators, ne kāda cita kompetenta iestāde nav vērsusies pret Iesniedzējiem saistībā ar šo darījumu vai apšaubījusi tā atbilstību normatīvajiem aktiem. Ja likumdevējs būtu vēlējies ierobežot, ka viens komersants iegādājas citu komersantu, kuram ir piešķirtas ierobežotas joslas lietošanas tiesības, tad tas būtu paredzēts Likumā.
- 30.4. SIA “BITE Latvija” iegādājās SIA “UNISTARS” kapitāldaļas 2017.gadā, kad ne Kodeksā, ne Likumā nebija iekļauts regulējums attiecībā uz kopīgu ierobežotu joslu un infrastruktūras izmantošanu. Ja SIA “UNISTARS” būtu pieejama 5G tehnoloģija iegādes brīdī, Iesniedzēji būtu varējuši īstenot savu sadarbību bez īpašas Regulatora atļaujas jau kopš 2017.gada, izmantojot kādu no vairumtirdzniecības pakalpojumu veidiem;
- 30.5. ierobežotu radiofrekvenču joslu lietošanas tiesību subjekts ir konkrēta juridiska persona jeb Likuma gadījumā – komersants, nevis tirgus dalībnieks. Likuma 49.pants paredz, ka komersanti var kopīgi izmantot ierobežotās radiofrekvenču joslas lietošanas tiesības. Attiecīgi šīs lietošanas tiesības izsniedz atsevišķam komersantam, nevis tirgus dalībniekam. Līdz ar to vairākiem atsevišķiem komersantiem, pat ja tie ietilpst vienā tirgus dalībniekā, var būt atsevišķas radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības. Izrietoši šie atsevišķie komersanti saskaņā ar Likuma 49.pantu ir tiesīgi kopīgi izmantot ierobežotas joslas lietošanas tiesības. Ja piekristu “Latvijas Mobilais Telefons” SIA interpretācijai, ka kopīga izmantošana nevar būt viena tirgus dalībnieka ietvaros, tad būtu secināms, ka jebkādos citos gadījumos speciālu atļauju pieprasošas darbības būtu jāuzskata par atļautām viena tirgus dalībnieka ietvaros, nelūdzot ne Regulatora, ne citu kompetento iestāžu atļaujas;
- 30.6. veids, kādā sadarboties ar saistītajiem uzņēmumiem, lietojot ierobežotas joslas lietošanas tiesības, ir Iesniedzēju iekšējs lēmums gan juridiski, gan tehniski. Pretēji “Latvijas Mobilais Telefons” SIA paustajam Regulatora uzdevums nav izvērtēt, kāda tipa juridisko un tehnisko sadarbību komersanti ir izvēlējušies. Regulatora uzdevums ir izvērtēt, vai sadarbība var negatīvi ietekmēt konkurenci tirgū;
- 30.7. gan SIA “UNISTARS” ierobežotu 3,6 GHz joslu lietošanas tiesību vēsturiskā saņemšana, gan šo lietošanas tiesību pagarināšana notika atbilstoši Likumam. Attiecīgi ir piemērojams Administratīvā procesa likumā noteiktais tiesiskās palāvēības princips, jo arī pēc SIA “UNISTARS” iegādes lietošanas tiesības pilnā apjomā tika pagarinātas bez jebkādiem ierobežojumiem vai papildu noteikumiem. Līdz ar to šobrīd nav pamata noteikt jaunus ierobežojumus tikai tādēļ, ka ierobežotas

- joslas lietošanas tiesības tika iegūtas bez maksas, un to nevar vērtēt kā argumentu pret kopīgu ierobežotu joslu izmantošanu;
- 30.8. nepamatota ir norāde, ka ar lēmumu Regulators plānotu atteikties piešķirt ierobežotu 3,5 GHz joslu izsoles kārtībā. Šādu apgalvojumu varētu izteikt, ja Iesniedzēji lūgtu tiem piešķirt brīvās ierobežotas 3,6GHz joslas lietošanas tiesības bez izsoles vai konkursa. Pieprasījumu mērķis ir tikai jau agrāk piešķirtā radiofrekvenču spektra kopīga izmantošana ar “BITE grupa” uzņēmumu Likuma 49.panta kārtībā. Apmierinot Pieprasījumu, ne SIA “BITE Latvija”, ne SIA “UNISTARS” netiktu piešķirtas kādas īpašas privilēģijas;
 - 30.9. ir jāņem vērā Kodeksa 45.panta 2.punktā noteiktais, ka dalībvalstīm ir jānodrošina faktiskā un efektīva radiofrekvenču spektra lietošana. Piemēram, Kodeksa 45.panta otrās daļas “e” punktā ir noteikts, ka, piemērojot vispiemērotākās un vismazāk apgrūtinošās atļauju sistēmas tādā veidā, lai maksimizētu radiofrekvenču spektra lietošanas elastību, koplietošanu un lietderību;
 - 30.10. mobilo elektronisko sakaru tirgū šobrīd ir liela radiofrekvenču spektra asimetrija, kas veido ierobežotu joslu nesamērīgu sadalījumu un nevienlīdzīgus konkurences apstākļus, kas rodas “BITE grupa” attiecībā pret “Latvijas Mobilais Telefons” SIA un SIA “Tele2”. Tas jo īpaši ir vērojams situācijā, ja 5G tehnoloģijas konkurētspējīga ieviešana Latvijā nav iespējama bez ierobežotās 3,5 GHz joslas pieejamības;
 - 30.11. ierobežotu 3,5 GHz joslu lietošanas tiesību vērtības noteikšana Pieprasījuma izvērtēšanas un lēmuma pieņemšanas kontekstā nav nepieciešama. Cenas noteikšana būtu attiecināma gadījumā, ja ir jāvērtē pieprasījums par ierobežotu joslu piešķiršanu;
 - 30.12. “BITE grupa” netiks atbrīvota no jebkādiem radiofrekvenču spektra lietošanas nosacījumiem. Tai būs piemērojami tādi paši nosacījumi kā “Latvijas Mobilais telefons” SIA un SIA “Tele2”;
 - 30.13. SIA “Tele2” pieeja piešķirto ierobežoto joslu lietošanas tiesību apjoma (proporcijas) novērtējumam ir metodoloģiski nepareiza. Lai novērtētu ietekmi uz konkurenci, nav pamatoti novērtējumu veikt tikai vienas šauri noteiktas frekvenču joslas kontekstā, jāvērtē tirgus dalībnieka rīcībā esošais radiofrekvenču spektra resurss un tā ietekme uz konkurenci kopumā.
31. 2023.gada 9.februārī notika Regulatora padomes sēde (turpmāk – padomes sēde), kurā tika izskatīts jautājums par kopīgu ierobežotu radiofrekvenču joslu izmantošanu. Padomes sēdē piedalījās Iesniedzēju, “Latvijas Mobilais Telefons” SIA, SIA “Tele2”, VAS “Elektroniskie sakari”, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, kā arī Konkurences padomes pārstāvji.
 32. Padomes sēdē Iesniedzēju pārstāvis prezentēja jau iepriekš paustos apsvērumus par Iesniedzēju plānotās sadarbības rezultātā sagaidāmajiem ieguvumiem un labumu sabiedrībai, kā arī šīs sadarbības atbilstību Likumam un Kodeksam.
 33. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvis informēja, ka uztur publiskās konsultācijas laikā sniegto viedokli (šā lēmuma konstatējošās daļas 24.punkts).
 34. Padomes sēdē “Latvijas Mobilais Telefons” SIA pārstāvis uzturēja iebildumus, kas ir norādīti “Latvijas Mobilais Telefons” SIA viedoklī (šā lēmuma konstatējošās daļas 21.punkts).

Regulators secina

1. Saskaņā ar šā lēmuma konstatējošās daļas 3.1.–3.2. un 5.1.–5.3.apakšpunktu Pieprasījumā norādītās Joslu lietošanas tiesības ir piešķirtas Iesniedzējiem.

2. Iesniedzēji Pieprasījumu ir iesnieguši atbilstoši Likuma 49.panta otrajai daļai un 2022.gada 4.augusta lēmuma Nr.1/8 “Ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesību noteikumi” 2.2.apakšpunktam un 7.punktam³⁷.
3. Iesniedzēji Pieprasījumam ir pievienojuši plānoto ieceri, ieceres pamatojumu un tās nepieciešamības un lietderības pamatojumu, kā arī novērtējumu par ietekmi uz konkurenci³⁸. Saskaņā ar Iesniedzēju sniegto informāciju Regulators ir secinājis, ka Iesniedzēju plānotā sadarbība atbilst kopīgai ierobežotu joslu izmantošanai atbilstoši Likuma 49.pantam³⁹.
4. Realizējot MOCN, plānotās sadarbības ietvaros atbilstoši Iesniedzēju sniegtajai informācijai SIA “UNISTARS” RAN darbosies ierobežotā 3,6 GHz joslā un ierobežotā 1,8 GHz joslā, savukārt SIA “BITE Latvija” RAN darbosies visās SIA “BITE Latvija” 2G/3G/4G piešķirtajās ierobežotās joslās un arī ierobežotā 3,6 GHz joslā.
5. Plānotās sadarbības ietvaros MOCN paredzēts realizēt bez radiofrekvenču spektra apvienošanas⁴⁰.
6. Plānotās sadarbības ietvaros Iesniedzēju infrastruktūras īpašumtiesības netiek saglabātas kopuzņēmumā⁴¹, bet gan plānota savstarpēja pakalpojumu nodrošināšana⁴².
7. Saskaņā ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra publiski pieejamo informāciju⁴³ no 2017.gada 19.aprīļa vienīgā SIA “UNISTARS” dalībniece ir SIA “BITE Latvija”, t.i., 100% SIA “UNISTARS” kapitāldaļu pieder SIA “BITE Latvija”. Ņemot vērā, ka SIA “BITE Latvija” realizē izšķirošu ietekmi pār SIA “UNISTARS”, vērtējot atbilstoši Konkurences likumam, SIA “BITE Latvija” un SIA “UNISTARS” ir uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku⁴⁴. Attiecīgi Iesniedzēji nav savstarpēji konkurējoši mobilā tīkla operatori.
8. Iesniedzēju ierobežotu joslu piešķirumi un pašreizējā situācija mobilo elektronisko sakaru tirgū atšķiras, proti:
 - 8.1. SIA “BITE Latvija” ir piešķirtas ierobežotu joslu lietošanas tiesības, kas tiek izmantotas visu mobilo elektronisko sakaru paaudžu attīstībai, bet nav piešķirtas ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesības, kas ir nepieciešamas 5G tehnoloģijas konkurētspējīgai ieviešanai, it īpaši pilsētās;
 - 8.2. SIA “UNISTARS” ir piešķirtas ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesības, bet nav piešķirtas lietošanas tiesības citās mobilajām elektronisko sakaru paaudzēm paredzētajās ierobežotās joslās, kas būtībā ierobežo SIA “UNISTARS” iespējas pilnvērtīgi sniegt mobilo elektronisko sakaru pakalpojumus, izmantojot 5G tehnoloģiju.
9. Saskaņā ar Regulatora pieeju plānotās sadarbības vērtēšanā Regulators Ziņojumā vispirms veica ierobežotas 3,6 GHz joslas raksturojumu un kopīgas ierobežotas 3,6 GHz joslas izmantošanas pretfaktisko analīzi, kā rezultātā Regulators izdarīja turpmākos secinājumus.
10. Ierobežotu 3,6 GHz joslu Eiropas Komisija (turpmāk – EK) ir nodēvējusi par vienu no 5G prioritārām joslām⁴⁵.

³⁷ Komersants, lai kopīgi izmantotu ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesības, iesniedz Regulatorā pieprasījumu par ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesību kopīgu izmantošanu (2.pielikums)

³⁸ [Likuma 45.panta piektā daļa](#)

³⁹ [Likuma 49. pants](#);

⁴⁰ Angļu val. – *MOCN without spectrum pooling*

⁴¹ Angļu val. – *Joint venture*

⁴² Angļu val. – *Mutual Service Provisioning*

⁴³ Pieejams: <https://info.ur.gov.lv/?#/legal-entity/40003482318>

⁴⁴ [Konkurences likuma 1.panta 6. un 9.punkts](#)

⁴⁵ Pieejams: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-decides-harmonise-radio-spectrum-future-5g>

11. Mobilo elektronisko sakaru nozare Latvijā jau ir uzsākusi ieviest mobilā tīkla 5G tehnoloģiju, kas balstās uz mobilā tīkla 4G un iepriekšējo paaudžu tehnoloģiju sasniegumiem. 5G tehnoloģija nodrošina platformu, kas uzlabo esošos elektronisko sakaru pakalpojumus un nodrošinās jaunus uzņēmējdarbības modeļus un mobilo elektronisko sakaru pakalpojumu pielietojumu. Proti, 5G tehnoloģija ir iespēja izveidot elastīgu, mērķtiecīgi veidotu elektronisko sakaru tīklu, kas pielāgots dažādām iedzīvotāju un ekonomikas vajadzībām.
12. 5G tehnoloģijas konkurētspējīga ieviešana Latvijā nav iespējama bez ierobežotas 3,6 GHz joslas pieejamības, t.i., ierobežotas 3,6 GHz joslas pieejamība ir galvenais faktors, kas nosaka 5G ieviešanas panākumus, jo:
 - 12.1. ierobežota 3,6 GHz josla ir stratēģiski svarīga kapacitātes josla⁴⁶ un ir galvenā ierobežota josla 5G pakalpojumu ieviešanai Eiropā;
 - 12.2. ierobežota 3,6 GHz josla ir fundamentāli svarīga, lai palielinātu mobilo tīklu kapacitāti (maksimālos un vidējos datu pārraides ātrumus), kā arī samazinātu iespējamās pārslodzes bāzes stacijās datu patēriņa pieauguma dēļ;
 - 12.3. ierobežota 3,6 GHz josla ir visaugstākā un visplatākā no Latvijā šobrīd izsolītajām ierobežotām joslām, nodrošinot vislielāko kapacitāti;
 - 12.4. neviena no citām 5G tehnoloģijas ieviešanai paredzētajām ierobežotām joslām nav aizvietošanas savā starpā, t.i., katrai no tām ir savas priekšrocības un savas īpašības;
 - 12.5. pat ja tiktu veikta radiofrekvenču spektra pārplānošana un iepriekšējo paaudžu radiofrekvenču spektrs tiktu izmantots arī 5G tehnoloģijai, neviena no šobrīd izsolītajām ierobežotām joslām nevar aizvietot un nodrošināt līdzvērtīgas īpašības, kādas piemīt ierobežotai 3,6 GHz joslai.
13. Šobrīd Latvijas Republikā ir trīs mobilie operatori ar visaptverošu mobilā tīkla pārklājumu lielākajā daļā Latvijas Republikas teritorijas – “Latvijas Mobilais Telefons” SIA, SIA “Tele2” un SIA “BITE Latvija”. Ierobežotā 3,6 GHz joslā “Latvijas Mobilais Telefons” SIA un SIA “Tele2” katrai lietošanā ir piešķirti kopā 100 MHz. SIA “BITE Latvija” ir vienīgais mobilais operators, kuram nav galvenās ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesību 5G tehnoloģijas konkurētspējīgai ieviešanai. Ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesības ir piešķirtas SIA “UNISTARS”, kuras vienīgā dalībniece ir SIA “BITE Latvija”. SIA “UNISTARS” nav piešķirtas lietošanas tiesības citās mobilajiem elektronisko sakaru pakalpojumiem paredzētajās ierobežotās joslās, kas ierobežo SIA “UNISTARS” iespējas pilnvērtīgi sniegt mobilo elektronisko sakaru pakalpojumus, izmantojot 5G tehnoloģiju.
14. Ņemot vērā kopīgas ierobežotas 3,6 GHz joslas izmantošanas pretfaktisko analīzi, Regulators izdarīja turpmākos secinājumus scenārijā, ja netiek īstenota plānotā sadarbība, un scenārijā, ja tiek īstenota plānotā sadarbība (sk. arī Ziņojuma 5.nodaļu).
15. Ja netiek īstenota plānotā sadarbība un SIA “BITE Latvija” nav tiesību izmantot ierobežotu 3,6 GHz joslu, tad:
 - 15.1. mobilo elektronisko sakaru tirgū veidosies liela radiofrekvenču spektra asimetrija, kas veidos ierobežotu joslu nesamērīgu sadalījumu un nevienlīdzīgus konkurences apstākļus, kas rodas SIA “BITE Latvija” attiecībā pret “Latvijas Mobilais Telefons” SIA un SIA “Tele2”, it īpaši situācijā, ja 5G tehnoloģijas konkurētspējīga ieviešana Latvijā nav iespējama bez ierobežotas 3,6 GHz joslas pieejamības;
 - 15.2. ne ierobežota 723–733 MHz / 778–788 MHz josla, ne arī citas ierobežotas joslas, kuras var pārplānot 5G tehnoloģijai, nevar aizvietot ierobežotu 3,6 GHz joslu, jo ierobežota 3,6 GHz josla šobrīd ir visnozīmīgākā kapacitātes josla 5G ieviešanai un

⁴⁶ Ierobežota josla virs 1 GHz

- visaugstākā ierobežota josla no šobrīd izolītajām. Tādējādi SIA “BITE Latvija” kapacitātes joslas nebūs pietiekamā apjomā⁴⁷;
- 15.3. SIA “BITE Latvija” būs nepieciešamas papildu investīcijas tīkla pārplānošanā, piemēram, bāzes staciju skaita palielināšanai, bāzes staciju savienojumu nodrošināšanai ar optisko šķiedru u.c., bet šie pasākumi nebūs pietiekami, lai pilnvērtīgi konkurētu ar “Latvijas Mobilais Telefons” SIA un SIA “Tele2”;
 - 15.4. SIA “BITE Latvija” galalietotāji nevarēs saņemt maksimālo labumu, jo tiks negatīvi ietekmēta SIA “BITE Latvija” mobilā tīkla darbība, SIA “BITE Latvija” nespējot nodrošināt līdzvērtīgu elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitāti kā “Latvijas Mobilais Telefons” SIA vai SIA “Tele2”, it īpaši tad, kad mobilo elektronisko sakaru tirgū parādīsies vairāk 5G gala iekārtu nekā tās galalietotājiem ir pieejamas šobrīd;
 - 15.5. SIA “BITE Latvija” galalietotāji varētu aizplūst pie konkurentiem, ar laiku samazinoties tās tirgus daļai un vājinoties SIA “BITE Latvija” konkurētspējai mobilo elektronisko sakaru tirgū. Tādējādi paredzams, ka ar laiku samazināsies SIA “BITE Latvija” konkurences spiediens uz “Latvijas Mobilais Telefons” SIA un SIA “Tele2”;
 - 15.6. SIA “BITE Latvija” motivācija investēt mobilajā tīklā tādā apjomā kā iepriekš vai tādā apjomā, cik nepieciešams konkurētspējīgai 5G tīkla attīstībai, varētu samazināties;
 - 15.7. SIA “BITE Latvija” motivācija attīstīt mobilo tīklu arī ierobežotā 723–733 MHz / 778–788 MHz joslā varētu samazināties;
 - 15.8. SIA “UNISTARS” elektronisko sakaru tīkls ir neliels un fragmentārs. Tās rīcībā ir tikai ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesības, bet nav citu mobilajiem sakariem paredzētu ierobežotu joslu lietošanas tiesību, kas nozīmē, ka SIA “UNISTARS” ierobežotu 3,6 GHz joslu nevarēs izmantot tik plaši un intensīvi, kā to var izmantot SIA “BITE Latvija” vai Iesniedzēji abi kopā. Šādā scenārijā ir sagaidāma salīdzinoši zema ierobežotas 3,6 GHz joslas izmantošanas intensitāte, kas būtībā rada šā resursa izmantošanas neefektivitāti;
 - 15.9. samazinoties SIA “BITE Latvija” konkurences spiedienam uz “Latvijas Mobilais Telefons” SIA un SIA “Tele2”, netiks veicināta efektīva konkurence, kā rezultātā pastāv konkurences deformēšanas iespēja lielā mobilo elektronisko sakaru tirgus daļā, ilgtermiņā samazinot kopējo sabiedrības labumu;
 - 15.10. netiks veicināta mobilo elektronisko sakaru pakalpojumu attīstība, kā arī ekonomiskā attīstība, radot kaitējumu patērētājiem.
16. Ja tiek īstenota plānotā sadarbība un SIA “BITE Latvija” ir tiesības izmantot ierobežotu 3,6 GHz joslu, tad:
- 16.1. tiek veicināta efektīvāka ierobežotas 3,6 GHz joslas izmantošana (tai skaitā 50 MHz radiofrekvenču spektra bloka (3600–3650 MHz) izmantošana Rīgā);
 - 16.2. sasniegtais konkurences līmenis Latvijā nesamazināsies un galalietotāji gūs labumu ilgtermiņā, jo tiem būs izvēle starp vairākiem elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem, kuriem ir stimulēti nodrošināt jaunus pakalpojumus, ieviest inovācijas un izmantot progresīvākas tehnoloģijas, kā arī uzlabot pakalpojuma kvalitāti un citus galalietotājam svarīgus pakalpojuma parametrus;
 - 16.3. ietekme uz vidi drīzāk ir vērtējama kā neitrāla, jo plānotā sadarbība neparedz divu vai vairāku konkurējošu operatoru ar visaptverošu pārklājumu visā Latvijas

⁴⁷ Lai mobilie operatori varētu turpināt attīstīt savus tīklus un nodrošināt augstākus datu pārraides ātrumus, tiem pietiekamā apjomā ir nepieciešamas gan pārklājuma joslas (ierobežotas joslas, kas ir zem 1 GHz), gan kapacitātes joslas (ierobežotas joslas, kas ir virs 1 GHz)

teritorijā kopīga RAN izveidi, kā rezultātā būtu elektroenerģijas patēriņa un radio emisiju samazinājums;

- 16.4. SIA "BITE Latvija" paredzams izmaksu samazinājums, jo, ja SIA "BITE Latvija" nav tiesību izmantot ierobežotu 3,6 GHz joslu, tai būs nepieciešamas papildu investīcijas tīkla pārplānošanā, bet šie pasākumi nebūs pietiekami, lai pilnvērtīgi konkurētu ar "Latvijas Mobilais Telefons" SIA un SIA "Tele2".
17. Saskaņā ar Regulatora pieeju plānotās sadarbības vērtēšanā pēc kopīgas ierobežotas 3,6 GHz joslas izmantošanas pretfaktiskās analīzes Regulators Ziņojumā analizēja SIA "UNISTARS" ienākšanu mobilo elektronisko sakaru tirgū un veica kopīgas ierobežotas 1,8 GHz joslas izmantošanas pretfaktisko analīzi, kā rezultātā Regulators izdarīja turpmākos secinājumus.
18. Līdz šim SIA "UNISTARS" nodrošināja elektronisko sakaru pakalpojumus (tai skaitā izmantojot ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesības) tikai fiksētā tīklā. No 2022.gada 24.februāra Regulators piešķir SIA "UNISTARS" numerācijas lietošanas tiesības uz vienu operatora publisko mobilo telefonu tīkla kodu "06"⁴⁸. Tādējādi SIA "UNISTARS" ir ienākusi mobilo elektronisko sakaru tirgū, bet šobrīd tai vēl nav galalietotāju mobilajā tīklā⁴⁹.
19. SIA "UNISTARS" plāno turpināt sniegt elektronisko sakaru pakalpojumus, izmantojot ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesības. SIA "UNISTARS" ir piešķirtas ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesības, bet nav piešķirtas lietošanas tiesības citās mobilajiem elektronisko sakaru pakalpojumiem paredzētajās ierobežotās joslās, kas būtībā ierobežo SIA "UNISTARS" iespējas pilnvērtīgi sniegt mobilo elektronisko sakaru pakalpojumus, izmantojot 5G tehnoloģiju. Lai SIA "UNISTARS" varētu pilnvērtīgi sniegt mobilo elektronisko sakaru pakalpojumus ierobežotā 3,6 GHz joslā, izmantojot 5G tehnoloģiju, tai papildus ir nepieciešams izmantot ierobežotas 1,8 GHz joslas lietošanas tiesības.
20. SIA "UNISTARS" vēlas ar SIA "BITE Latvija" kopīgi izmantot tieši ierobežotu 1,8 GHz joslu, jo tai ir vairākas pozitīvas īpašības, tai skaitā ierobežota 1,8 GHz josla ir viena no pasaulē populārākajām 4G ierobežotām joslām, kas ir arī SIA "BITE Latvija" visvairāk izmantotā kapacitātes josla.
21. Ņemot vērā kopīgas ierobežotas 1,8 GHz joslas izmantošanas pretfaktisko analīzi, Regulators izdarīja turpmākos secinājumus scenārijā, ja netiek īstenota plānotā sadarbība, un scenārijā, ja tiek īstenota plānotā sadarbība (skat. Ziņojuma 6.nodaļu).
22. Ja netiek īstenota plānotā sadarbība un SIA "UNISTARS" nav tiesību izmantot ierobežotu 1,8 GHz joslu, tad SIA "UNISTARS" iespējas sniegt mobilo elektronisko sakaru pakalpojumus 5G tehnoloģijā, izmantojot ierobežotu 3,6 GHz joslu, būs ierobežotas. Ņemot vērā, ka SIA "UNISTARS" elektronisko sakaru tīkls ir neliels, ierobežota 3,6 GHz josla paliks neizmantojama daudzās valsts teritorijās un to varēs izmantot neliels galalietotāju skaits, kas nozīmē salīdzinoši zemu ierobežotas 3,6 GHz joslas izmantošanas intensitāti un būtībā rada šā resursa izmantošanas neefektivitāti.
23. Ja tiek īstenota plānotā sadarbība un SIA "UNISTARS" var kopīgi ar SIA "BITE Latvija" izmantot ierobežotu 1,8 GHz joslu, tad:
 - 23.1. SIA "UNISTARS" varēs modernizēt savu elektronisko sakaru tīklu un sniegt mobilo elektronisko sakaru pakalpojumus 5G tehnoloģijā, izmantojot ierobežotu 3,6 GHz joslu kā pamatjoslu un 1,8 GHz joslu nepieciešamajām funkcijām nepārtrauktu mobilo elektronisko sakaru pakalpojumu nodrošināšanai galalietotājiem;

⁴⁸ Saskaņā ar [Regulatora 2022.gada 23.februāra lēmumu Nr.2.36-02/14 "Par numerācijas lietošanas tiesībām sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "UNISTARS" "](#)

Pieejams: https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN281D10092008.pdf

⁴⁹ Uz 2022.gada 30.jūniju SIA "UNISTARS" nav norādījusi nevienu galalietotāju mobilajā tīklā

- 23.2. SIA "BITE Latvija" lietošanā esošā ierobežotas 1,8 GHz joslas efektīva izmantošana saglabāsies;
- 23.3. SIA "UNISTARS" galalietotāji gūs labumu, saņemot specializētus 5G pakalpojumus;
- 23.4. tiks veicināta pozitīva ietekme uz SIA "UNISTARS" nodrošināto elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitāti un vispārēju konkurenci mobilo elektronisko sakaru tirgū, sekmējot ieguvumus tās galalietotājiem;
- 23.5. ietekme uz vidi un izmaksu samazinājums drīzāk ir vērtējami kā neitrāli, jo plānotā sadarbība neparedz divu vai vairāk konkurējošu operatoru ar visaptverošu pārklājumu visā Latvijas teritorijā kopīga RAN izveidi, kā rezultātā būtu elektroenerģijas patēriņa un radio emisiju samazinājums.
24. Iesniedzēju sniegtā informācija par plānoto sadarbību norāda, ka Joslas tiks kopīgi izmantotas, nevis, piemēram, nodotas vai iznomātas, jo SIA "UNISTARS" izmanto un arī turpmāk plāno izmantot ierobežotu 3,6 GHz joslu, kā arī SIA "BITE Latvija" izmanto un arī turpmāk plāno izmantot ierobežotu 1,8 GHz joslu. Tādējādi atbilstoši Iesniedzēju sniegtajai informācijai Regulators secina, ka Joslas vienlaikus izmantos gan SIA "UNISTARS", gan SIA "BITE Latvija" (skat. Ziņojuma 2. un 7.nodaļu). Ņemot vērā minēto, Regulators nekonstatē ierobežojumus, kas liegtu SIA "BITE Latvija" un SIA "UNISTARS" kopīgu Joslu izmantošanu.
25. Ņemot vērā kopīgas Joslu izmantošanas pretfaktiskās analīzes rezultātus, Regulators secina, ka plānotā sadarbība:
- 25.1. nedod iespēju likvidēt konkurenci lielā mobilo elektronisko sakaru tirgus daļā;
- 25.2. radīs apstākļus efektīvākai ierobežotas 3,6 GHz joslas izmantošanai;
- 25.3. SIA "BITE Latvija" lietošanā esošā ierobežotas 1,8 GHz joslas efektīva izmantošana saglabāsies;
- 25.4. veicinās mobilo elektronisko sakaru pakalpojumu attīstību, kā arī ekonomisko attīstību, radot labumu mobilo operatoru galalietotājiem ilgtermiņā, jo tiem būs izvēle starp vairākiem elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem, kuriem ir stimulē:
- 25.4.1. nodrošināt jaunus pakalpojumus, ieviest inovācijas un izmantot progresīvākas tehnoloģijas;
- 25.4.2. uzlabot pakalpojuma kvalitāti un citus galalietotājam svarīgus pakalpojuma parametrus.
26. Regulators ir izvērtējis publiskās konsultācijas laikā saņemtos "Latvijas Mobilais Telefons" SIA iebildumus (skat. šā lēmuma konstatējošās daļas 21.punktu) un sniedz šādu viedokli:
- 26.1. Regulators, sagatavojot Ziņojumu, ņēma vērā, ka saskaņā ar Konkurences likumu Iesniedzēji nav savstarpēji konkurējoši operatori, bet gan tie ir uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku⁵⁰. Tomēr gan SIA "BITE Latvija", gan SIA "UNISTARS" ir atsevišķi komersanti, kas kā tādi arī ir reģistrēti elektronisko sakaru komersantu sarakstā⁵¹. Ņemot vērā, ka Iesniedzēju sniegtā informācija par plānoto sadarbību norāda par kopīgu Joslu izmantošanu un Iesniedzēji ir atsevišķi komersanti, Pieprasījums Regulatoram ir jāvērtē atbilstoši Likuma 49.panta trešajai daļai, kā arī Likuma 45.panta trešajai daļai. Šīs normas Regulatoram paredz pienākumu izskatīt un izvērtēt komersantu pieprasījumu par kopīgu ierobežotas joslas un ar to saistītās

⁵⁰ Saskaņā ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra publiski pieejamo informāciju no 2017.gada 19.aprīļa vienīgā SIA "UNISTARS" dalībniece ir SIA "BITE Latvija"

⁵¹<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiYjY0OTNiNDktNzk2YS00ZWUxLThiY2UzZWJiZTUwNGIxMjRhIiwidCI6ImU0MGNhOTA5LTg3YmEtNGQ2NS05MTIILTU1YjYVIMGRlODUwNSIsImMiOiJh9&pageName=ReportSection>

infrastruktūras izmantošanu un izdarīt vērtējumu par konkurences apstākļiem un nosacījumiem, lai ar pieņemto lēmumu saglabātu un panāktu efektīvu konkurenci arī tajā gadījumā, ja šāda pieprasījuma iesniedzēji ir uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku. Likums neaizliedz kopīgu ierobežotu joslu izmantošanu starp tādiem komersantiem, kas ir viens tirgus dalībnieks, kā arī neparedz atkāpties no iepriekšminētās kārtības, ja komersanti ir viens tirgus dalībnieks. Ja likumdevējs izņēmumu ierobežotas joslas izmantot kopīgi starp vienu tirgus dalībnieku būtu vēlējies paredzēt, tam būtu jābūt tieši noteiktam normatīvajā aktā. Turklāt tas, ka Iesniedzēji ir viens tirgus dalībnieks, nenozīmē, ka SIA "UNISTARS" piešķirtās ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesības komercdarījuma rezultātā (iegādājoties kapitāldaļas) ir atļauts lietot SIA "BITE Latvija";

- 26.2. lai gan SIA "BITE Latvija" ir iegādājusies SIA "UNISTARS" un tā realizē izšķirošu ietekmi pār SIA "UNISTARS", ja netiek realizēta plānotā sadarbība, tad SIA "BITE Latvija" nevarēs sniegt saviem galalietotājiem elektronisko sakaru pakalpojumus, izmantojot ierobežotu 3,6 GHz joslu. Tas saskaņā ar Ziņojumā veikto analīzi (skat. 5.nodaļu) veidos ierobežotu joslu nesamērīgu sadalījumu un nevienlīdzīgu konkurences apstākļus, kas rodas SIA "BITE Latvija" attiecībā pret "Latvijas Mobilais Telefons" SIA un SIA "Tele2". Samazinoties SIA "BITE Latvija" konkurences spiedienam uz "Latvijas Mobilais Telefons" SIA un SIA "Tele2", netiks veicināta efektīva konkurence, kā rezultātā pastāv konkurences deformēšanas iespēja lielā mobilo elektronisko sakaru tirgus daļā, ilgtermiņā samazinot kopējo sabiedrības labumu;
- 26.3. terminu "kopīga ierobežotas radiofrekvenču joslas izmantošana", "noma" un "nodošana" atšķirības Regulators Ziņojumā (skat. 7.nodaļu) vērtēja gan no regulatīvās, gan praktiskās piemērošanas puses. Kopīga ierobežotas joslas izmantošana nozīmē, ka ierobežotu joslu vienlaikus izmanto komersanti, no kuriem vismaz vienam ir piešķirtas vai nomas ceļā saņemtas attiecīgās ierobežotās radiofrekvenču joslas lietošanas tiesības. Ierobežotas joslas lietošanas tiesību nodošana nozīmē, ka komersants atdod tam piešķirtās ierobežotas joslas lietošanas tiesības citam komersantam, zaudējot tiesības tās turpmāk izmantot un lūgt lietošanas tiesību termiņa pagarinājumu. Savukārt ierobežotas joslas lietošanas tiesību noma nozīmē, ka komersants tam piešķirtās ierobežotas joslas tiesības iznomā citam komersantam, vienlaikus pats šīs tiesības neizmanto, bet saglabā tiesības lūgt šo lietošanas tiesību termiņa pagarinājumu. Tādējādi, pieņemot lēmumu par ierobežotas joslas nodošanu, Regulators anulē ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesības vienam komersantam un bez izsoles vai konkursa piešķir citam komersantam. Ņemot vērā, ka SIA "UNISTARS" ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesības nav ieguvusi konkursa vai izsoles rezultātā par maksu, atbilstoši Likuma 48.panta septītajai daļai SIA "UNISTARS" nav tiesīga nodot vai iznomāt ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesības. Regulators secināja (skat. Ziņojuma 7.nodaļu un lēmuma secinājumu daļas 24.punktu), ka Iesniedzēju sniegtā informācija par plānoto sadarbību nenorāda uz ierobežotas 3,6 GHz joslas nodošanu vai iznomāšanu, bet gan norāda, ka ierobežota 3,6 GHz josla tiks kopīgi izmantota, jo SIA "UNISTARS" to izmanto un plāno izmantot;
- 26.4. Regulatora 2021.gada 30.marta lēmums Nr.19 "Par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību tālāknodošanu" ir sagatavots un pieņemts, balstoties uz Iesniedzēju pieteikuma par ierobežotu joslu tālāknodošanu SIA "Centuria". Turklāt uz šā pieteikuma izskatīšanas brīdi Kodekss nebija pārņemts nacionālajos normatīvajos aktos. Līdz ar to pieprasījumus par radiofrekvenču spektra

tālāknodešanu tika izskatīts atbilstoši Eiropas Savienības un nacionālajiem tiesību aktiem, t.i., tobrīd spēkā esošajam Likumam un Kodeksam. Ņemot vērā, ka Kodeksa ieviešanas termiņš nacionālajos normatīvajos aktos bija jau iestājies, Regulators ņēma vērā Kodeksā nostiprinātos principus tālāknodešanas (nomas un nodešanas) izvērtēšanai. Tādējādi, Regulatora ieskatā, ar tālāknodešanas lēmumu tika sasniegta pieteikumā norādīto ierobežotu joslu izmantošana. Savukārt Iesniedzēju Pieprasījums ir par kopīgu ierobežotas joslas izmantošanu. Likums neparedz ierobežojumus ierobežotas joslas kopīgai izmantošanai arī attiecībā uz tām ierobežotajām joslām, kas iegūtas bez maksas, ja vien tādējādi tiek saglabāta un panākta efektīva konkurence. Ņemot vērā minēto un to, ka šāds ierobežotu joslu lietošanas tiesību izmantošanas veids ir Iesniedzēju izvēle un Regulators to atzīst par tiesisku, Regulatoram nav pamata Iesniedzējiem norādīt uz nepieciešamību iestādē vērsties ar citu lūgumu;

- 26.5. Kodeksa 122.apsvērumā noteiktais “izmanto vai zaudē” princips attiecas uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām pievienoto nosacījumu izpildi (specifiskajiem lietošanas tiesību nosacījumiem). Regulatora prakse, piešķirot vai pagarinot ierobežotu joslu lietošanas tiesību termiņu, ir bijusi noteikt specifiskos lietošanas tiesību nosacījumus. Specifisko lietošanas tiesību nosacījumu mērķis ir bijis veicināt radiofrekvenču spektra efektīvu un racionālu izmantošanu. SIA “UNISTARS” līdz šim nav pati atteikusies no ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesībām. Tomēr, ņemot vērā, ka SIA “UNISTARS” ir pildījusi tai noteiktos specifiskos lietošanas tiesību nosacījumus, t.sk. neviens cits no Likuma 47.panta ceturtajā daļā noteiktajiem nosacījumiem nav izpildījies, Regulatoram līdz šim nav bijis pamata izmantot tam deleģētās tiesības anulēt SIA “UNISTARS” piešķirtās ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesības;
- 26.6. Regulators nenoliedz, ka SIA “UNISTARS” var atteikties no ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesībām, kā arī pēc tam jebkurš komersants var iesniegt pieprasījumu par ierobežotas joslas lietošanas tiesību piešķiršanu, tādējādi rosinot izsoles vai konkursa procedūru. Tai pat laikā, ja SIA “UNISTARS” nelūdz anulēt ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesības un secīgi SIA “BITE Latvija” nelūdz tās piešķirt, tas nenozīmē, ka Regulatora izdarītie secinājumi par plānoto sadarbību ir nepareizi. Regulators vērs uzmanību, ka tas savu vērtējumu ir izdarījis atbilstoši Pieprasījumā izteiktajam lūgumam un iestādei nav tiesības šo lūgumu noraidīt tikai tādēļ, ka pastāv arī citi ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesību iegūšanas scenāriji. Vēl jo vairāk, tā kā Likums pieļauj ierobežotas 3,6 GHz joslas kopīgu izmantošanu, ir tikai saprotama Iesniedzēju vēlme šīs tiesības izmantot kā racionālāko un efektīvāko risinājumu;
- 26.7. Regulators informē, ka Komercedarbības kontroles atbalsta likums ir attiecināms uz komercsabiedrībām, kas plāno pretendēt uz valsts atbalsta saņemšanu, un valsts un pašvaldību institūcijām, kas plāno sniegt vai sniedz valsts atbalstu (finansiālu palīdzību) komercdarbības veicināšanai. Tomēr jau vēsturiski SIA “UNISTARS” ir piešķirtas ierobežotas joslas lietošanas tiesības atbilstoši elektronisko sakaru nozari regulējošiem normatīvajiem aktiem, nevis kā valsts atbalsts vai tam ekvivalenta finansiāla palīdzība. Nenoliedzami, valsts atbalsts var tikt īstenots dažādās jomās, t.sk. veicinot komercdarbību arī elektronisko sakaru nozarē. Tomēr, ievērojot to, ka arī bez maksas iegūtās ierobežotas joslas lietošanas tiesības likumdevējs ir pieļāvis kopīgi izmantot, kā arī elektronisko sakaru nozari regulējošie normatīvie akti noteic speciālo kārtību, kā šo resursu var piešķirt, Regulatora ieskatā nav pamata ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesības vispārināt, pielīdzinot šā

resursa iegūšanu finansiālajai palīdzībai Komercedarbības atbalsta kontroles likuma izpratnē;

- 26.8. Regulators Ziņojumā vērtēja atšķirības ierobežotas 3,6 GHz joslas dalījumā starp mobilajiem operatoriem. Ierobežotā 3,6 GHz joslā “Latvijas Mobilais Telefons” SIA un SIA “Tele2” kopā katram lietošanā ir 100 MHz. Ja tiek īstenota plānotā sadarbība, tad Iesniedzēji Rīgā kopīgi izmantos 150 MHz, bet ārpus Rīgas – 100 MHz, kas kopā ir vairāk nekā “Latvijas Mobilais Telefons” SIA vai SIA “Tele2” piešķirtās lietošanas tiesības ierobežotā 3,6 GHz joslā. SIA “UNISTARS” trīs 50 MHz radiofrekvenču spektra bloku dalījums izrietēja no vēsturiskajiem ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesību piešķirumiem, savukārt Ministru kabineta 2016.gada 27.septembra noteikumi Nr.644 “Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 6.oktobra noteikumos Nr.1151 “Noteikumi par radiofrekvenču spektra joslu sadalījumu radiosakaru veidiem un iedalījumu radiosakaru sistēmām, kā arī par radiofrekvenču spektra joslu izmantošanas vispārīgajiem nosacījumiem”” (turpmāk – 2016.gada Nacionālais radiofrekvenču plāns) neparedzēja tās pilnībā atbrīvot. Saskaņā ar 2016.gada Nacionālo radiofrekvenču plānu izrietēja šāds ierobežotu joslu lietošanas tiesību dalījums atbilstoši vēsturiskajiem lietošanas tiesību pieprasījumiem:
- 26.8.1. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Lattelecom”⁵² (turpmāk – SIA “Lattelecom”) 50 MHz radiofrekvenču spektra bloks ierobežotā 3,6 GHz joslā;
 - 26.8.2. valsts akciju sabiedrībai “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” (turpmāk – VAS “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”) 50 MHz radiofrekvenču spektra bloks ierobežotā 3,6 GHz joslā;
 - 26.8.3. SIA “Telia Latvija” 28 MHz radiofrekvenču spektra bloks ierobežotā 3,6 GHz joslā (ārpus Rīgas);
 - 26.8.4. SIA “Tele2” 50 MHz radiofrekvenču spektra bloks ierobežotā 3,6 GHz joslā;
 - 26.8.5. SIA “UNISTARS” trīs 50 MHz radiofrekvenču spektra bloki ierobežotā 3,6 GHz joslā, no kuriem viens 50 MHz radiofrekvenču spektra bloks ir Rīgā;
 - 26.8.6. piešķiršanai pieejami divi 50 MHz radiofrekvenču spektra bloki, kurus bija paredzēts izmantot no 2019.gada 1.janvāra.
- Balstoties uz vēsturiskajiem ierobežoto joslu lietošanas tiesību piešķirumiem, ierobežotas 3,6 GHz joslas dalījums jau sākotnēji bija atšķirīgs, t.i., SIA “UNISTARS” bija piešķirtas visvairāk ierobežotas joslas lietošanas tiesības, salīdzinot ar citiem operatoriem. Ņemot vērā kopējo ierobežotas 3,6 GHz joslas platumu (400 MHz) un ierobežotas 3,6 GHz joslas tā brīža dalījumu (skatīt 26.8.1.–26.8.5.apakšpunktus), nevienam citam mobilajam operatoram vairs nepastāvēja iespēja iegūt tikpat daudz ierobežotas joslas lietošanas tiesību kā SIA “UNISTARS”;
- 26.9. lai nodrošinātu 5G ieviešanas mērķi, līdzvērtīgi konkurences apstākļi un radiofrekvenču spektra pieejamība ir galvenie priekšnosacījumi šo prasību izpildei. Arī viens no Kodeksa pamatprincipiem ir līdzvērtīgu konkurences apstākļu nodrošināšana. Lai gan iespēja Iesniedzējiem Rīgā izmantot vairāk nekā 100 MHz ierobežotā 3,6 GHz joslā ir uzskatāma par priekšrocību, tomēr Regulators plānotās sadarbības ietvaros to neliedz, pamatojoties uz šādiem apsvērumiem:

⁵² 2019.gada 1.aprīlī sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Lattelecom” nomainīja savu nosaukumu uz SIA “Tet”

- 26.9.1. Regulators secināja, ja netiek īstenota plānotā sadarbība, tad SIA “UNISTARS” ierobežotu 3,6 GHz joslu nevarēs izmantot tik plaši un intensīvi, kā to var izmantot SIA “BITE Latvija” vai Iesniedzēji abi kopā. Tas attiecas arī uz SIA “UNISTARS” 50 MHz radiofrekvenču spektra bloku Rīgā, jo šādā scenārijā Rīgā, visticamāk, ir sagaidāma salīdzinoši zema 50 MHz radiofrekvenču spektra bloka (3600–3650 MHz) izmantošanas intensitāte, kas būtībā rada šā resursa izmantošanas neefektivitāti (skatīt Ziņojuma 5.2.2.nodaļu, t.sk. 5.2.2.3.nodaļu);
- 26.9.2. Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konferences (turpmāk – CEPT) 2018.gada 9.jūlija 67.ziņojumā “Par tehniskajiem nosacījumiem nākamās paaudzes (5G) spektra harmonizācijai zemes bezvadu sistēmām 3400–3800 MHz radiofrekvenču joslā⁵³ (turpmāk – CEPT 67.ziņojums) un 2018.gada 30.janvāra Radio spektra politikas grupas (turpmāk – RSPG) papildu atzinumā “Stratēģiskais ceļvedis 5G ieviešanai Eiropā. RSPG otrais atzinums par 5G tīkliem”⁵⁴ tiek rekomendēts katram komersantam ierobežotā 3,6 GHz joslā izmantot līdz 80 MHz vai 100 MHz. Gan “Latvijas Mobilais Telefons” SIA, gan SIA “Tele2” rīcībā jau ir šis RSPG un CEPT minimālais rekomendētais apjoms (t.i., 100 MHz) 5G ieviešanai ierobežotā 3,6 GHz joslā. Papildus Regulators vērtēja arī kopējo ierobežotu joslu dalījumu starp mobilajiem operatoriem, ja tiek īstenota plānotā sadarbība, un secināja, ka lielākais ierobežotu joslu platums vēl arvien būs “Latvijas Mobilais Telefons” SIA – 411 MHz, Iesniedzējiem – 364,2 MHz, bet SIA “Tele2” vismazāk – 322,4 MHz. Ņemot vērā vēsturiskos radiofrekvenču lietošanas tiesību piešķirumus, kā arī kāda no mobilajiem operatoriem piedalīšanos vai nepiedalīšanos ierobežotu joslu izolēs, Iesniedzējiem un SIA “Tele2” to lietošanā būs mazāk ierobežotu joslu lietošanas tiesību, salīdzinot ar “Latvijas Mobilais Telefons” (skatīt Ziņojuma 5.2.1.nodaļu);
- 26.9.3. atbilstoši ierobežotas 3,6 GHz joslas dalījumam tā sadalās pa astoņiem 50 MHz radiofrekvenču spektra blokiem (kopā 400 MHz). No vienas puses, CEPT 67.ziņojums rekomendē dalībvalstīm sekmēt ierobežotas 3,6 GHz joslas pilnīgu izmantošanu, no otras puses, nav iespējams katram mobilajam operatoram iegūt 150 MHz ierobežotā 3,6 GHz joslā, jo ierobežota 3,6 GHz josla kopā ir 400 MHz plata, nevis 450 MHz plata. Regulators plānotās sadarbības vērtēšanas gaitā uzskaitīja un analizēja neizsolītos radiofrekvenču spektra blokus ierobežotā 3,6 GHz joslā (skat. Ziņojuma 5.2.2.4.nodaļu), paredzot iespēju par tiem veikt publisko konsultāciju, kā arī ierobežotas joslas lietošanas tiesības izolē iegūt arī tiem komersantiem, kuriem ierobežotā 3,6 GHz joslā jau ir 100 MHz lietošanas tiesības;
- 26.10. ņemot vērā vēsturiskos ierobežotu joslu lietošanas tiesību piešķirumus un faktu, ka 2016.gada Nacionālā radiofrekvenču plāna ietvars neparedzēja ierobežotas 3,6 GHz joslas pilnīgu atbrīvošanu, tajā brīdī radās situācija, ka vairāki komersanti saglabāja tiesības izmantot ierobežotas 3,6 GHz joslas lietošanas tiesības bez maksas (t.i.,

⁵³ Pieejams: <https://www.ok2kkw.com/iaru/cept%20report%2067.pdf>

⁵⁴ Pieejams: https://circabc.europa.eu/sd/a/fe1a3338-b751-43e3-9ed8-a5632f051d1f/RSPG18-005final-2nd_opinion_on_5G.pdf

SIA "Lattelecom" 50 MHz radiofrekvenču spektra bloks⁵⁵, VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" 50 MHz radiofrekvenču spektra bloks⁵⁶, SIA "Telia Latvija" 28 MHz radiofrekvenču spektra bloks, SIA "Tele2" 50 MHz radiofrekvenču spektra bloks un SIA "UNISTARS" trīs 50 MHz radiofrekvenču spektra bloki, no kuriem viens 50 MHz radiofrekvenču bloks ir Rīgā). Savukārt atlikušos divus 50 MHz radiofrekvenču blokus ierobežotā 3,6 GHz joslā "Latvijas Mobilais Telefons" SIA 2017.gadā⁵⁷ iegādājās izsoles kārtībā. Ņemot vērā, ka vēlāk tika atbrīvots vēl viens 50 MHz radiofrekvenču spektra bloks ierobežotā 3,6 GHz joslā, kura lietošanas tiesības sākotnēji bija piešķirtas VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs", SIA "Tele2" 2018.gadā⁵⁸ to iegādājās izsoles kārtībā. Ņemot vērā vēsturiskos lietošanu tiesību pieprasījumus, SIA "Telia Latvija" izmanto 28 MHz radiofrekvenču bloku, veicot maksājumu vēl pirms 2016.gada⁵⁹. Tādējādi ar šo lēmumu Regulators neievieš principu, ka kāds komersants saglabā tiesības izmantot ierobežotas joslas lietošanas tiesības bez maksas, bet kāds cits tās iegādājās izsoles kārtībā. Ņemot vērā vēsturiskos ierobežotu joslu lietošanas tiesību piešķirumus un apstākļus, vēl arvien ir vairāki komersanti, kas šobrīd izmanto ierobežotas joslas, par kuru lietošanas tiesībām nav maksāts, t.sk. "Latvijas Mobilais Telefons" SIA (skat. Ziņojuma 7.nodaļu). Tas šobrīd attiecas arī uz ierobežotu 3,6 GHz joslu, t.i., par SIA "UNISTARS" trīs 50 MHz radiofrekvenču spektra blokiem, no kuriem viens 50 MHz radiofrekvenču bloks ir Rīgā, un par SIA "Tele2" 50 MHz radiofrekvenču spektra bloku nav maksāts.

- 26.11. ja netiktu realizēta plānotā sadarbība, bet Iesniedzēji ieviestu MORAN kopīgas izmantošanas veidu vai ja SIA "UNISTARS" ieviestu 5G SA⁶⁰ tehnoloģiju, tad, kā tas jau ir skaidrots šā lēmuma secinājumu daļas 15.punktā un 26.2.apakšpunktā, SIA "BITE Latvija" nevarēs sniegt saviem galalietotājiem elektronisko sakaru pakalpojumus, izmantojot ierobežotu 3,6 GHz joslu, kā rezultātā pastāv konkurences deformēšanas iespēja lielā mobilo elektronisko sakaru tirgus daļā;
- 26.12. attiecībā uz 5G SA tehnoloģiju, tās ieviešana ir dārgāks veids, kā galalietotājiem nodrošināt 5G pakalpojumus, salīdzinot ar 5G NSA⁶¹ tehnoloģiju, ja 4G pamattīkls operatoram jau funkcionē. Ņemot vērā, ka 5G tehnoloģija balstās uz 4G un iepriekšējo paaudžu tehnoloģiju sasniegumiem, mobilo operatoru plaši piemērotais scenārijs pasaulē vispirms ir 5G NSA tehnoloģijas nodrošināšana agrīnai un salīdzinoši vienkāršai 5G pakalpojumu sniegšanai. Tie operatori, kas jau ir ieviesuši 5G SA vai paziņojuši par migrācijas plāniem uz 5G SA, būtībā ir tehnoloģiju līderi

⁵⁵ Saskaņā ar SIA "Tet" 2020.gada 19.maija vēstuli Nr.TET-K-20-4418 "Par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību anulēšanu" ar Regulatora 2020.gada 4.jūnija lēmumu Nr.61 SIA "Tet" tika anulētas ierobežotas joslas 3750 MHz – 3800 MHz lietošanas tiesības

⁵⁶ Ņemot vērā, ka VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" iesniedza iesniegumu, neievērojot procesuālos termiņus, netika pagarinātas lietošanas tiesības, līdz ar to tika atbrīvots viens 50 MHz radiofrekvenču spektra bloks

⁵⁷ Saskaņā ar Regulatora 2017.gada 7.decembra lēmumu Nr.149 "Par radiofrekvenču spektra joslu 3400 MHz – 3450 MHz un 3650 MHz – 3700 MHz lietošanas tiesībām izsoles uzvarētājam"; pieejams: https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN149D07122017.pdf

⁵⁸ Saskaņā ar Regulatora 2018.gada 20.septembra lēmumu Nr.106 "Par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Tele2"; pieejams: https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN106D20092018.pdf

⁵⁹ Saskaņā ar Regulatora 2010.gada 7.maija lēmumu Nr.171 "Par radiofrekvenču spektra joslu 3600MHz – 3700MHz / 3700MHz – 3800MHz viena 14MHz plata radiokanālu lietošanas tiesībām izsoles uzvarētājam"; pieejams: https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN171D07052010.pdf

⁶⁰ Angļu val. – *Stand Alone*. Šajā scenārijā 5G bāzes stacija (5G NR) ir savienota ar 5G pamattīklu (5G Core)

⁶¹ Angļu val. – *Non-Stand Alone*. Šajā scenārijā 5G bāzes stacija (5G NR) un 4G bāzes stacija (4G eLTE) ir savienotas ar 4G pamattīklu (*Evolved Packet Core*)

pasaulē. Tādējādi, pat ja operatori arī ievieš 5G SA, paredzams, ka 5G NSA un 5G SA vēl pastāvēs līdzās, jo mobilo operatoru migrācija uz vienotu 5G tīklu prasīs ilgu laiku un lielus resursus. Ņemot vērā tehnoloģiskās neitralitātes principu, jebkuram mobilajam operatoram (tai skaitā SIA “UNISTARS”) ir brīva izvēle, kādu tehnoloģisko risinājumu nodrošināt elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai. Tai skaitā Iesniedzējiem ir arī brīva izvēle, kādu plānotās sadarbības tehnisko formu tiem nodrošināt;

- 26.13. ņemot vērā šā lēmuma konstatējošās daļas 7. un 15.punktā norādīto, kā arī elektronisko sakaru nozari regulējošos normatīvos aktus kopumā, Regulators vērš uzmanību, ka tam neizriet pienākums kopīgas ierobežotas joslas izmantošanas gadījumā veikt analīzi par ierobežotās joslas iegādi, t.sk. vērtējumu par šīs joslas vērtību.
27. Regulators ir izvērtējis konsultācijas laikā saņemtajā SIA “Tele2” 2023.gada 16.janvāra vēstulē Nr.2-1.1/6 pausto viedokli (skat. šā lēmuma konstatējošās daļas 22.punkts). Regulatora viedokli skatīt Lēmuma secinājuma daļas 26.1. un 26.8.–26.9.apakšpunktā.
28. Saskaņā ar Likumā minēto⁶² Regulators nosaka specifiskos lietošanas tiesību nosacījumus – prasības attiecībā uz kopīgu ierobežotas joslas izmantošanu. Regulators ņem vērā līdz šim noteiktos specifiskos lietošanas tiesību nosacījumus (Lietošanas atļauju skaits Joslās) un piesaista tos nosacījumam par Joslu faktisku izmantošanu atbilstoši Lietošanas atļaujā noteiktajiem parametriem – radiofrekvenču diapazonam, kā arī radioiekārtas un antenas uzstādīšanas vietai. Šādi specifiskie lietošanas tiesību nosacījumi ir noteikti, lai novērstu to, ka komersantam uzliktie pienākumi tiek izpildīti vien formāli – saņemot Lietošanas atļauju, bet nenodrošinot, ka ierobežotās joslās tiek pastāvīgi ekspluatētas radioiekārtas un antenas. Tādējādi konkrētajā gadījumā specifiskie lietošanas tiesību nosacījumi tiks uzskatīti par izpildītiem, ja Iesniedzēji būs gan saņēmuši Lietošanas atļaujas Joslās, gan Joslas faktiski izmantos atbilstoši Lietošanas atļaujā noteiktajiem parametriem – radiofrekvenču diapazonam un radioiekārtas un antenas uzstādīšanas vietai. Specifiskie lietošanas tiesību nosacījumi, kas piesaistīti apdzīvotām vietām, ir noteikti atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā paredzētajam apdzīvoto vietu veidam⁶³. Ja Pieprasījumā norādīto Joslu lietošanas tiesības netiks izmantotas atbilstoši Regulatora noteiktajiem termiņiem un apjomam, Regulators var lemt par ar šo lēmumu atļauto kopīgas Joslu izmantošanas atcelšanu un secīgi arī SIA “BITE Latvija” un SIA “UNISTARS” piešķirto Pieprasījumā norādīto ierobežoto joslu lietošanas tiesību anulēšanu. Tādējādi Joslu lietošanas tiesības varēs piešķirt citam komersantam, lai tas veicinātu konkurences attīstību elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanā un elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanā, veicinātu elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanas un elektronisko sakaru pakalpojumu attīstību un sniegtu elektronisko sakaru pakalpojumus galalietotājiem.
29. Regulators, izdarot Administratīvā procesa likuma 66.pantā noteiktos lietderības apsvērumus attiecībā uz administratīvā akta izdošanu, secina, ka šis administratīvais akts ir nepieciešams, piemērots un vajadzīgs Likuma 2.panta 1., 2., 5. un 7.punktā noteikto mērķu sasniegšanai. Regulatora ieskatā, īstenojot Iesniedzēju plānoto kopīgu Joslu izmantošanu, tiks nodrošināta ierobežoto joslu efektīvāka un racionālāka izmantošana, kā arī tiks ievērotas valsts, galalietotāju un citu komersantu intereses.

⁶² [Likuma 50.panta pirmās daļas 4.punkts](#)

⁶³ Skat. [Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma \(spēkā līdz 2020.gada 22.jūnijam\) 1.pielikumu un Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma \(spēkā no 2020.gada 23.jūnija\) 8.panta trešo daļu](#). Spēkā esošais normatīvais regulējums neparedz tādu administratīvo teritoriju veidu kā republikas pilsētu, bet gan paredz pilsētu iedalījumu valstspilsētās un novadu pilsētās

Nemot vērā iepriekš minēto, saskaņā ar Regulatora 2022.gada 4.augusta lēmuma Nr.1/8 “Ierobežotas radiofrekvenču joslas lietošanas tiesību noteikumi” 2., 7. un 9.punktu, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 2.panta 1., 2., 5. un 7.punktu, 9.panta otro daļu, 45.panta otro, trešo, ceturto daļu, 49.panta otro un trešo daļu, 50.panta pirmās daļas 4.punktu, likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 7.panta pirmo daļu, 9.panta pirmās daļas 6. un 9.punktu un otro daļu, Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu, 63.panta pirmās daļas 2.punktu, 65.panta trešo daļu, 66.panta pirmo daļu, 70.panta trešo daļu,

padome nolemj:

1. atļaut SIA “BITE Latvija” un SIA “UNISTARS” kopīgu ierobežotas joslas 1760–1785 MHz un 1855–1880 MHz izmantošanu komercdarbības nodrošināšanai Latvijas Republikas teritorijā no 2023.gada 10.februāra līdz 2030.gada 28.jūnijam;
2. noteikt šādus specifiskus lietošanas tiesību nosacījumus – prasības attiecībā uz kopīgu ierobežotas joslas izmantošanu – laika posmā no 2023.gada 10.februāra līdz 2030.gada 28.jūnijam:
 - 2.1. katru gadu uz 1.februāri katrā šā lēmuma lemjošās daļas 1.punktā noteiktajā ierobežotajā joslā ir jābūt spēkā vismaz 152 Lietošanas atļaujām;
 - 2.2. katra šā lēmuma lemjošās daļas 1.punktā noteiktā ierobežotā josla ir jāizmanto faktiski un saskaņā ar Lietošanas atļaujā noteiktajiem parametriem – radiofrekvenču diapazonu, kā arī radioiekārtas un antenas uzstādīšanas vietu;
3. atļaut SIA “BITE Latvija” un SIA “UNISTARS” kopīgu ierobežotas joslas 3450–3500 MHz un 3700–3750 MHz izmantošanu komercdarbības nodrošināšanai Latvijas Republikas teritorijā no 2023.gada 10.februāra līdz 2028.gada 31.decembrim;
4. noteikt šādus specifiskus lietošanas tiesību nosacījumus – prasības attiecībā uz kopīgu ierobežotas joslas izmantošanu – laika posmā no 2023.gada 10.februāra līdz 2028.gada 31.decembrim:
 - 4.1. katru gadu uz 1.februāri katrā šā lēmuma lemjošās daļas 3.punktā noteiktajā ierobežotajā joslā ir jābūt spēkā vismaz vienai Lietošanas atļaujai katrā valstspilsētā;
 - 4.2. katra šā lēmuma lemjošās daļas 3.punktā noteiktā ierobežotā josla ir jāizmanto faktiski un saskaņā ar Lietošanas atļaujā noteiktajiem parametriem – radiofrekvenču diapazonu, kā arī radioiekārtas un antenas uzstādīšanas vietu;
5. atļaut SIA “BITE Latvija” un SIA “UNISTARS” kopīgu ierobežotas joslas 3600–3650 MHz (Rīgā) izmantošanu komercdarbības nodrošināšanai Latvijas Republikas teritorijā no 2023.gada 10.februāra līdz 2028.gada 31.decembrim;
6. noteikt šādus specifiskus lietošanas tiesību nosacījumus – prasības attiecībā uz kopīgu ierobežotas joslas izmantošanu – laika posmā no 2023.gada 10.februāra līdz 2028.gada 31.decembrim:
 - 6.1. katru gadu uz 1.februāri šā lēmuma lemjošās daļas 5.punktā noteiktajā ierobežotajā joslā ir jābūt spēkā vismaz deviņām Lietošanas atļaujām;
 - 6.2. šā lēmuma lemjošās daļas 5.punktā noteiktā ierobežotā josla ir jāizmanto faktiski un saskaņā ar Lietošanas atļaujā noteiktajiem parametriem – radiofrekvenču diapazonu, kā arī radioiekārtas un antenas uzstādīšanas vietu;

7. katru gadu līdz 20.februārim SIA "BITE Latvija" un SIA "UNISTARS" iesniedz Regulatoram informāciju par šā lēmuma 1., 3. un 5.punktā noteikto ierobežoto joslu izmantošanu saskaņā ar 2., 4. un 6.punktā noteiktajiem specifiskajiem lietošanas tiesību nosacījumiem;
8. ja netiks uzsākta šā lēmuma lemjošās daļas 1., 3. un 5.punktā noteikto ierobežoto joslu izmantošana atbilstoši šā lēmuma lemjošās daļas 2., 4. un 6.punktā noteiktajam, Regulators var lemt par atļauto kopīgo ierobežoto joslu izmantošanas atcelšanu.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU